

05

September 2010
Årgang 146

budskabet

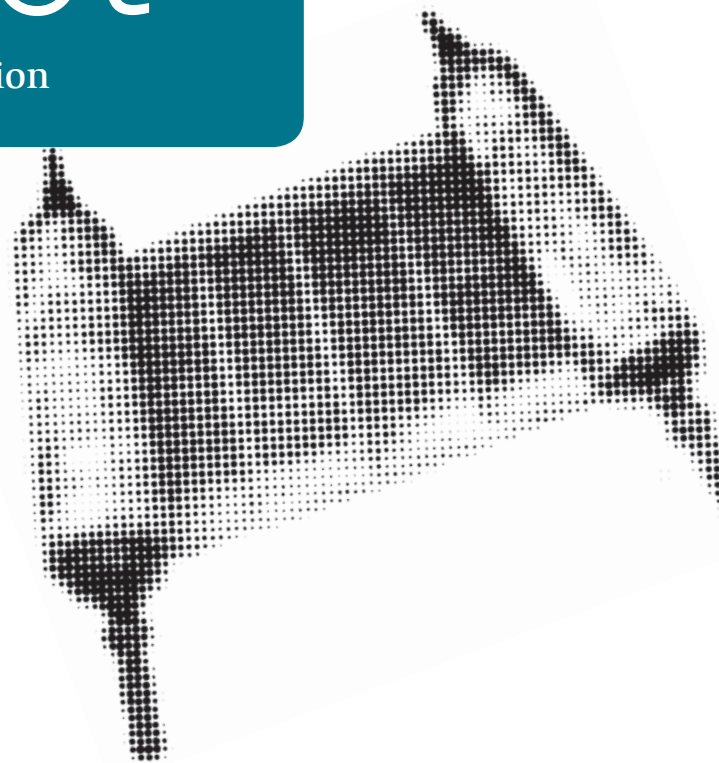
Tidsskrift for bibelstudium, trosliv og mission

Tema | Loven

Kærlighed til loven

Kirketugt – klapjagt eller kærlighed

Motiveret af skyld eller af taknemlighed

indhold;

leder

02 Kærlighed til loven

tema

04 Guds lov - dens rækkevidde
og tredobbelte brug

08 Loven hos Paulus

13 Livet og loven

16 Kirketugt - klapjagt eller kærlighed

horisont

19 Krig og kærlighed

20 Google-buddhismens udfordring

andre artikler

22 Israel og de sidste tider

undervejs

26 En hyldest til det kristne fællesskab

mødt af Jesus

28 Motiveret af skyld
eller af taknemlighed

bøger

31 Genoprettelsen af Davids faldne hytte

33 Mine homoseksuelle venner

35 Hvorfor gråter du, Camilla?

ISSN 0901-4802

www.budskabet.dk

Budskabet udkommer seks gange om året;

Januar, marts, maj, juli, september og november.

Artiklerne i Budskabet afspejler ikke nødvendigvis redaktionens synspunkter, men redaktionen er ved deres optagelse ansvarlig for, at holdninger og synspunkter må kunne rummes inden for det, som LM står for.

Eftertryk, kopiering og citering er tilladt med tydelig kildeangivelse.

Design Chr Rahbek Olsen / Klaus Juul Jensen

Tryk Øko-Tryk

Pris Abonnement: 240 kr. Unge under 30 år: 140 kr.

Udgiver og ekspedition

Luthersk Mission

Industrivænget 40, 3400 Hillerød

tlf. 4820 7660

[dln@dln.dk](mailto:dlm@dln.dk)

www.dln.dk

Redaktion

Alex Dahl Karlsen, cand.scient.pol. (redaktør)

Park Alle 31, 6880 Tarm. karlsen@dlgmail.dk

Flemming Bak Poulsen, forlagsredaktør, København
(redaktionssekretær)

Lene Due Madsen, lærer, Gudhjem

Inge Bøgel Lassen, lærer, Aalborg

Christian Haahr Andersen, leder af Café Kilden,

Herning

Henrik Gren Hansen, stud.theol., Århus

Kærlighed til loven

AF HENRIK GREN HANSEN

.....

Et temanummer om loven... Ak og ve, fristes man til at tænke. Det bliver tungt. Det er vist ikke lige det, jeg har brug for i mit kristenliv lige nu ...

For mange kristne er loven en byrde, som bevidst eller ubevidst søges undgået.

Et tankevækkende modstykke hertil får vi i Salme 119: "Jeg takker dig af et oprigtigt hjerte, fordi jeg må lære dine retfærdige bud" (v.7). "Jeg glæder mig over at følge dine formaninger som over alverdens rigdom" (v.14). "Altid hentæres min sjæl af længsel efter dine bud" (v.20). Og: "Jeg opmuntres ved dine befalinger, som jeg elsker" (v.47).

Sådan fortsætter det. Salmisten kan ikke blive færdig. Og det resulterer i, at Bibelens længste kapitel er én lang lovprisning af

Guds bud! Den inderligste kærlighedserklæring til de selvsamme bogstaver, som for mange af os mest af alt er en hovedpine.

Lovens anfægtelser

Der kan være flere grunde til, at en kristen kan have svært ved at synge med på Salme 119.

Det kan for det første handle om, at loven opleves som en trussel mod min dyrebare hvile i evangeliet. Endelig har jeg turdet tro, at Jesus har gjort alt for mig; endelig har jeg fået det ind i hjertet, at mit forhold til Gud er konstant og helt uden præstationsræs – og så indhenter lovens lange arm mig alligevel: Der er stadig noget, Gud forventer af mig. Det var altså for godt til at være sandt ...

For det andet kan det skyldes noget meget mindre fromt, nemlig mit hjertes dybe modstand mod Gud og ønske om herredømme

Paulus; Inderst inde glæder jeg mig over Guds lov

over mit eget liv. Loven provokerer mig, fordi den gør mig lille. Den sætter mig på pubertetsknægtens plads i forhold til Gud og kalder derfor på modstand: Hvad skal jeg med de ældgamle forskrifter, som vil opdrage mig ved at suge glæden ud af livet, binde mig og lukke mig inde i et koldt og pietistisk mørkekammer?

Skulle jeg elske Guds befalinger?

Loven kan anfægte den kristne på flere andre måder. Men så forskellige anfægtelserne end er, munder de ofte ud i en filtreret skriftlæsning, hvor lovordene forbigås, mens evangelieordene understreges i et forsvar mod lovens krav. Midt i dette lurer loven som en dårlig samvittighed. Den søges undertrykt, men bliver netop derfor magtfuld som et sort spøgelse, der kaster tunge skygger over det, der skulle være et evangelisk kristenliv.

... og dens velsignelser

Der er et stort behov for vejledning i lovens brug i en kristens liv i dag. En forkyndelse der kender lovens anfægtelser, men også dens velsignelser og uundværlighed.

I sin vejledning til fred skrev Rosenius følgende grundregel: "Når det drejer sig om vort liv, skal vi være ængstelige og påpasselige, men her er vi som oftest selvsikre og letsindige. Når det drejer sig om at stole på Guds nåde, kan vi være frie og trygge i Kristus, men her er vi som regel alt for bundne og bange".

Evangeliets tale må lyde rent og klart. Enhver sund lovforkyndelse gør ikke evangeliet mindre glædeligt, men tværtimod mere velsignet for den enkelte. Det må stå tindrende klart, at hvor tung lovens anklage end er, så har Jesus dog taget dit gældsbevis og naglet det til korset, så det nu er *slettet* (Kol 2,14). Enhver, der klynger sig til det, er fri af lovens forbandelse (Gal 3,13), dvs. dens fordømmelse.

Kun hvor denne fuldstændige frihed fastholdes, fødes kærligheden til loven. "Kan jeg ret mig dølgge i Jesu Kristi død, må kærligheden følge til budet, som det lød" (ÅSS 375).

Skal vi have et ret forhold til loven, må det ske gennem Jesus. Ham som netop ikke kom for at nedbryde loven, men for at opfylde den. Han ændrede ikke på den, for loven var et udtryk for hans eget væsen, hans uendelige kærlighed (Rom 13,8-10, jf. 1 Joh 4,16).

Og vi er frelst til at blive som Jesus! Det er ikke et forventningskrav til dommedagseksamen. Det er en nåde uden lige. Vi fritages for alt det, der gør livet ondt; det som vores kødelighed udmaler som en fortryllende frihed, men som i virkeligheden er en bundethed til syndefaldets råddenskab. Når Paulus siger, at "synden skal ikke være herre over jer" (Rom 6,14), er det ikke et krav, men et herligt løfteord.

Det nye liv, som Helligånden skaber i os, når han åbenbarer Guds lov og evangelium for vores hjerter, vil her på jorden altid være i indædt kamp mod kødets kræfter, der vil drive os ud af evangeliets virkelighed og vende rundt på frihed og fangenskab. Men i dit hjerte, inderst inde, er en stemme i dit liv, som glæder sig over Guds lov som salmisten (jf. Rom 7,22). En stemme som en dag skal forløses fra sit fangenskab og bryde ud i jublende lovsang for Gud.

Hører du ikke denne stemme, og mærker du kun ligegyldighed over for eller protest mod Guds lov, da kom til Gud med fortvivlelse over dit trælbundet liv, men vær forvisset om, at evangeliet ikke afhænger af, hvad du mærker i hjertet. Jesus kom for at frelse os ugudelige.

Guds lov

– dens rækkevidde og tredobbelte brug

AF PETER OLSEN

I Bibelen finder vi åbenbaringen af Guds vilje. Han fortæller os både, hvem han er, og hvordan han vil, at vi skal være. Guds lov er Guds vilje for menneskelivet: Du må ikke og du skal! Men når vi hører eller læser denne lov, virker den på forskellige måder på os. Vi taler traditionelt om *lovens tre brug*, som ikke indebærer, at der skulle være tre forskellige love. Der er derimod tale om, at den ene og samme lov møder os i tre forskellige situationer. Gud lader sin lov virke på os på tre forskellige måder.

Lovens første brug

Lovens første brug er den såkaldt borgerlige eller civile brug. Gud vil, at vi skal opføre os ordentligt over for hinanden. I det almindelige, civile liv skal vi omgås hinanden respektfuldt. Vi skal give plads for de andre og hjælpe dem, der har vanskeligt ved at klare sig selv. Vi skal respektere vores forældre og adlyde myndighederne. Vi må ikke begå overgreb på de andre og fx slå dem ihjel. I stedet skal vi værne dem mod overgreb fra onde mennesker. På samme måde skal vi holde os til vores egen ægtefælle og ikke hugge de andres. Vi skal arbejde og tjene til føden i stedet for at stjæle fra de andre. Og vi skal tale sandt om dem, både når de hører det og når de ikke hører det. Men i øvrigt skal vi ikke fortælle

alt det, vi ved. Vi skal nemlig værne om de andre ikke bare med vores gerninger, men også med vores ord. I det hele taget skal vi behandle de andre, som vi selv ønsker at blive behandlet af dem. Med Jesu ord: "Alt, hvad I vil, at mennesker skal gøre mod jer, det skal I også gøre mod dem" (Matt 7,12).

Sådan taler Guds lov. Men i virkeligheden er der ikke noget specielt kristent i denne lov, for samvittigheden siger nøjagtigt det samme. Derfor genfinder vi grundtrækkene i denne moral i alle samfund verden over. Gud har nemlig fra skabelsen lagt sin lov ind i alle mennesker, så vi inde fra os selv udmærket ved, hvad vi skal gøre. Selvfølgelig er der situationer, hvor vi kommer i tvivl, fordi to pligter synes at stride mod hinanden. Skal vi gøre det, som myndighederne kræver af os, også når vores samvittighed reagerer imod det (fx gå i krig i et fremmed land)? Skal vi sige sandheden, også når den vil gøre ondt på andre mennesker? Nogle gange er svaret ja. Andre gange er det mere tvivlsomt.

Men ofte vakler vores moralske bedømmelse, fordi vi ikke har lyst til at gøre det, som vi inderst inde godt ved, er sandt. I mennesket findes nemlig ikke kun Guds gode lov. Siden vores første forældre faldt i synd, fødes alle mennesker med denne synd i sig. Vi taler om arvesynd, fordi vi ved undfangelsen arver et selvoptaget hjerte, der taler så højt, at det overdøver samvittigheden. Derfor er der behov for myndigheder, der kan straffe de onde. Og derfor er der behov for, at Guds lov bliver forkyndt både på tomandshånd og fra prædikestole. Når vi hører denne lov forkyndt, vækker den genklang inde i samvittigheden, for vi ved jo godt, at den taler sandt. Alligevel vælger vi ofte at følge vores eget hjerte. Derfor skal vi holde hinanden – og vores myndigheder – fast på det gode og det retfærdige. Når vi gør det, kan vi forvente, at vores ord vækker genklang i de andre.

Lovens anden brug

Lovens anden brug er åndelig. Med den ønsker Gud at opnå en endnu dybere hensigt. Her sigter loven på noget andet end sin egen opfyldelse. Den tjener et pædagogisk formål. Den virker som "en tugtemester til Kristus" (Gal 3,24 i 1948-oversættelsen), idet loven fratager os alle undskyldninger og viser os, at vi er fortabte og fordømte mennesker, der kun fortjener Guds vrede og dom.

I Romerbrevet gengiver Paulus denne hensigt. Loven taler til os, siger han, "for at hver mund skal lukkes og hele verden stå strafskyldig over for Gud. For af lovgerninger bliver intet menneske retfærdigt over for ham; det, der kommer ved loven, er jo syndserkendelse" (3,19-20). Det eneste, et menneske kan opnå ved hjælp af Guds lov, er altså ifølge Paulus, at man kommer til erkendelse af sin synd! Men er det sandt? Når jeg hører, at jeg ikke må stjæle eller slå ihjel, så kan jeg vel godt overholde denne lov. Kan jeg ikke? Jo, så langt kan du nogenlunde holde loven. Men loven siger mere end dette, og du ved det godt, for også lovens dybder og omfang har Gud lagt et vidnesbyrd om i din samvittighed.

I virkeligheden siger Guds lov: Du skal i tanke, ord og gerning altid være, som Gud er! Du skal elske, som Gud elsker. Og det skal du gøre "af hele dit hjerte og af hele din sjæl og af hele dit sind" (Matt 22,37). Hvis du på noget punkt og blot en eneste gang forbyder dig mod denne lov, så beviser du, at dit hjerte ikke er som Guds, og i så fald tæller al din øvrige retskaffenhed ingenting. Du er under Guds dom. Det er du med rette. Og du ved det, for loven i din samvittighed siger det samme. Den fortæller ikke kun, at du skal undlade de ydre og grove overgreb på andre mennesker. Samvittigheden fortæller dig det samme som loven: Du skal elske, som Gud elsker! Og gør du ikke det, forbyder du dig ikke bare mod loven, men mod kærligheden, for loven er kærligheden udtrykt i ord. >

Spørgsmål; Når loven skal forstås så hårdt og så dybt, hvem kan så blive frelst?

Vær som Gud!

Tredje Mosebog kap.17-26 kaldes hellighedsloven, fordi kravet om menneskelig hellighed dér hele tiden begrundes med Guds hellighed: "I skal være hellige, for jeg, Herren jeres Gud, er hellig" (19,2; 20,26). De enkelte bud begrundes 46 gange i disse ti kapitler med "Jeg er Herren" (18,2ff; 19,30ff). I skal leve sådan, for jeg er Herren, eller: For jeg, Herren, er hellig! Guds lov siger i virkeligheden ét og kun ét: Som Gud er, sådan skal vi også være!

De ti bud indledes med "Du må ikke have andre guder end mig" (2 Mos 20,3). Hele den følgende ti-buds-lov begrundes derved i Guds eget væsen. Hvis Gud virkelig er Gud for os, så sidder han i 'kommandocentralen', og så bestemmer han vores tanker, ord og gerninger. Derfor er vi, som Gud er. Ti-buds-loven viser os, hvordan Gud er. Han elsker af hele sit hjerte. Derfor taler og handler han ikke ondt. På samme måde skal vi handle godt mod andre. Vi skal ære far og mor, ikke begå drab, ikke bryde ægteskabet, ikke stjæle osv. Men alle disse bud er blot konkretiseringer af kærlighedsbudet. Derfor gælder det også, at vi af hjertet skal være, som Gud er. De ti bud afsluttes med den præcisering, at vi ikke engang må dræbe, høre, stjæle osv. i hjertet. "Du må ikke begære", hedder det (2 Mos 20,17). Indramningen af de ti bud (det 1. og 9.-10. bud) siger altså, at alle de konkrete bud først er overholdt, når de er overholdt af hjertet, og fordi Gud er Gud for os.

Hellighedsloven siger videre: "I skal omhyggeligt følge alle mine love og alle mine retsregler" (3 Mos 19,37). Det svarer til Jakobs ord: "Den, som ellers overholder hele loven, men fejler blot på ét punkt, er blevet skyldig i dem alle" (Jak 2,10). Det er altså ikke nok at overholde Guds lov i det ydre. Det er heller ikke nok at overholde Guds lov det meste af tiden eller at overholde det meste af den. Guds lov forpligter os egentlig ikke på konkrete lovbud,

men på Herren selv. Vi skal i alle ting være, som han er. Og er vi ikke det, så er det fordi, han ikke er vores Gud. Vi har forkastet kærligheden, og derfor vil den engang forkaste os. Så hårdt og så dybt taler Guds lov.

I bjergprædikenen forklarer Jesus, hvad hensigten med Guds lov altid har været: "I har hørt, at der er sagt til de gamle: Du må ikke begå drab... Men jeg siger jer: Enhver, som bliver vred på sin broder, skal kendes skyldig... I har hørt, at der er sagt: Du må ikke bryde et ægteskab. Men jeg siger jer: Enhver, som kaster et lystent blik på en andens hustru, har allerede begået ægteskabsbrud med hende i sit hjerte". Og konsekvensen er, "at hele dit legeme kastes i Helvede" (Matt 5,21-22 og 27-29). Her skærper Jesus *ikke* moseloven. Han forklarer blot, hvad meningen altid har været med den: Hvis du ikke i tanke, ord og gerning altid er, som Gud er, så er han slet ikke din Gud, og så vil han engang kaste dig i Helvede. Dette forklarede Jesus sine disciple gentagne gange. Ved en af disse lejligheder står der, at de blev forfærdede og sagde: "Hvem kan så blive frelst?" (19,25).

Netop! Når loven skal forstås så hårdt og så dybt, hvem kan så blive frelst? Svaret er: Det kan ingen ad lovens vej. Det eneste, der kommer ved loven, er syndserkendelse. Men netop ved at tale så hårdt og så dybt tjener loven et pædagogisk formål. Den tugter os hen til Kristus. Den lukker munden på ethvert menneske. Den fratager os alle undskyldninger for Guds domstol. Tilbage bliver kun denne ene mulighed for os: At dommeren lader nåde gå for ret. Vi kan intet andet gøre end bede ham om tilgivelse.

En helt anden virkelighed

Men netop når vi er nået dertil, har loven opnået sin egentlige hensigt. Og så kan Gud forkynde en helt anden virkelighed for

Peter Olsen f. 1963
Cand.theol. 1996, ph.d. 2009.
Lærer i systematisk teologi ved Dansk Bibel-
Institut og bibelunderviser i Luthersk Mission.

os, som loven slet ikke kender til. Han fortæller os, at Jesus har båret såvel vores synd som straffen for den. Han blev ”knust for vore synder. Han blev straffet, for at vi kunne få fred” (Es 53,5). For Jesu skyld tilgiver Gud os alle vores synder gratis, af nåde. Dette er evangeliet.

Når vi hører det og tror det, sker der to ting: *For det første* slår Gud en streg over vores synd. Han udsletter synden. Men han gør det ikke sådan, at den ikke længere er der. Derimod gør han det sådan, at den ikke længere bliver tilregnet. I os selv er vi fortsat syndere. Derfor kan vi selv stadigvæk få øje på vores synd. Men det kan Gud ikke længere. Vores synd står nemlig ikke længere mellem os og ham. Den findes ikke længere for Guds domstol. Nu ligger vores synd i stedet på Jesus. Sådan ser Gud os, der tror på syndernes forladelse. *For det andet* flytter Guds hellige ånd ind i vores hjerter. Dermed påbegynder han en virkelig omskabelse af os indefra. Han begynder at drive synden ud af os. Men så længe vi lever her på jorden, er denne uddrivelse af synden kun påbegyndt og ufuldstændig. Derfor er det ikke denne uddrivelse af synden, der tæller for Guds domstol. Det er ikke på grund af den, vi står retfærdige for Gud og bliver regnet som hans børn. Men en af Helligåndens virkninger i hjertet er, at vi begynder at spørge efter Guds lov. Han lægger en længsel ind i os efter at være mere, som Gud er.

Lovens tredje brug

Lovens tredje brug kaldes også ’brugen i de genfødte’. Den siger ikke noget andet, end hvad den hele tiden har sagt. Men nu taler den ind i en ny situation. Vi har ved troen fået et helt nyt forhold til Guds lov. Derfor hører vi den nu med andre ører. Den finder en helt anden genklang i os end før. Nu vil vi, hvad Gud vil. Men fordi Hel-

ligåndens fornyelse af os kun er påbegyndt, vil vi også så meget andet, og derfor har vi stadig brug for at høre Guds lov forkyndt. I Himlen vil der ikke længere være behov for lovbud. Men vi er endnu ikke i Himlen. Vi skal endnu en tid leve her på jorden, hvor synden hænger ved alt det, som vi tænker, siger og gør. Derfor skal loven fortsat forkyndes også for kristne.

Den skal forkyndes konkret, som vi så det under den første brug. Vi skal formanest til at leve, som det sømmer sig for Guds børn. Men Guds lov skal også forkyndes i sin fulde rækkevidde, så den får lov til at afsløre, hvor dybt synden fortsat sidder i os, der er kommet til tro på Jesus. Reformatoren Philip Melanchthon (1497–1560) sagde: ”Loven anklager altid”. Det gælder også for kristne, for vores gamle, syndige natur bliver aldrig kristen. Når den hører lovens dom, må vi give loven ret og dagligt overgive vores syndige natur til døden.

Loven hos Paulus

AF TORBEN KJÆR

I denne artikel skal vi se på, hvilke funktioner loven har hos Paulus. Jeg vil komme ind på de vigtigste aspekter men kan naturligvis ikke omtale alt. Jeg begynder med at definere, hvad loven er for Paulus, dernæst vil jeg se på lovens funktioner i den ikke-kristne og til sidst på lovens funktion hos den kristne.

1. Hvad mener Paulus med ordet "lov"?

Normalt anvender Paulus ordet "lov" om Guds vilje. Loven formulerer, hvad der er Guds vilje. Den vilje er mennesket forpligtet på. Gud har formidlet sin vilje til mennesket via den naturlige lov og via moseloven. Den naturlige lov er den lov, Gud har indskrevet

i ethvert menneskes hjerte (se Rom 2,14-15). Den er formuleret uden ord og er skrevet på menneskers hjerter. Det betyder, at ethvert menneske har et umiddelbart kendskab til denne lov. Den naturlige lov svarer i indhold til de ti bud. Den naturlige lov har Gud formidlet til Israel i skriftlig form. Det sker i moseloven. Kernen (= de ti bud) er formuleret i ord og er skrevet på stentavler. Ud over denne kerne rummer moseloven utallige love og regler, der var forpligtende for Israel. Moseloven i dens helhed havde gyldighed, indtil Kristus kom (se Gal 3,19). Moseloven er nu afskaffet, så at hverken jøder eller ikke-jøder er forpligtede på at følge den (se ApG 15,19-21). For Paulus er lovens forpligtende indhold de ti bud (se Rom 2,21-22; 7,7-8; 13,8-10 og Ef 6,2). I Rom 1-3 viser Paulus, at både ikke-jøder og jøder er forpligtede på Guds vilje (se

Rom 1,32 og 2,14-16). I Rom 3,19-20 samler Paulus, hvad han har skrevet i det foregående. Jeg tager første del af vers 19 frem:

”Og vi ved, at alt, hvad loven siger, taler den til dem, der er under loven”.

I det foregående har Paulus beskrevet hedninger og jøder, og alle er under loven, som de kender via den naturlige lov eller via moseloven, og loven taler derfor til alle. Loven er Guds lov for alle.

2. Loven og synderen

Guds lov er de ti bud. Dem er vi forpligtede på, og Gud vil, at alle skal opfylde dem. Men det sker ikke. Paulus beskriver en række steder, hvad der sker, når Guds lov støder sammen med en synder.

a) Lovens kognitive funktion

Loven afslører, at synd er synd og giver derfor erkendelse af synd. Dette er lovens kognitive funktion. Loven formulerer Guds vilje i forskellige bud, og de formulerer, hvad det hellige, retfærdige og gode er (Rom 7,12). Loven bliver derved et spejl, som den enkelte ser sig selv i, og i det spejl afsløres alt, hvad der ikke stemmer overens med Guds bud. Dette er synd, og denne afsløring giver syndserkendelse. Paulus formulerer lovens kognitive funktion i Rom 3,20b:

”Det, der kommer ved loven, er jo syndserkendelse”.

Hvis der ikke er nogen lov, der åbenbarer Guds vilje, er der ingen mulighed for at bryde Guds vilje og dermed begå synd.

b) Lovens instrumentale funktion

Ifølge denne funktion fremkaldes og virkes synden ved budet. Synden misbruger budet til at virke synd. Denne funktion beskrives i Rom 7,7-13. Her fortæller Paulus en historie om et ”jeg”.

Dette ”jeg” er Paulus og andre, der stolede på loven og ventede alt godt fra den. I Rom 7,7-13 beskriver Paulus ikke-kristne. Han beskriver sin egen og andres fortid, for i Rom 7,5 beskriver han det samme som i Rom 7,7-13, og i Rom 7,5 er det tydeligt at han beskriver fortid (”for dengang vi var i kødet”).¹ Rom 7,9-11:

”Jeg levede engang uden lov, men da budet kom, levede synden op, og jeg døde. Budet, som skulle have ført til liv, viste sig at blive min død. For med budet fik synden et påskud og forledte mig og dræbte mig med det”.

Paulus fortæller om et ”jeg”, der engang levede uden lov. Det kan ikke betyde, at ”jeg’et” levede uden kendskab til Guds lov, for alle mennesker kender Guds lov via den naturlige lov. Det betyder, at ”jeg’et” levede uden det bud, som synden misbrugte til at virke begær. Budet er Guds bud (Rom 7,7 og 12), og Paulus skriver om, at budet kommer til dette ”jeg”, hvor synden findes, men synden er slumrende og inaktiv. ”Uden lov er synden død” (Rom 7,8) betyder, at synden er inaktiv uden lov. ”Men da budet kom, levede synden op” (Rom 7,9) betyder, at synden vækkes af sin dvale og aktiveres, og synden får liv, kraft og vitalitet fra budet. Ved budet virkes begær i ”jeg’et”. Det svarer til formuleringen i 1 Kor 15,56, at loven er syndens kraft. Her er der tale om, at synden misbruger budet til at vække og aktivere synden, så at synden virker begær ved budet. Synden forøges derved. Når synden misbruger budet til at virke begær, sker der ikke kun en aktualisering og afsløring af syndens væsen, men dette bud virker også ind på synden og gør noget ved den. Synden forstærkes og forøges intensivt og gør

1 Jeg skelner mellem Rom 7,7-13 og 7,14-25. I Rom 7,7-13 beskriver Paulus ikke-kristne, og i Rom 7,14-25 beskriver han de kristne.

synden endnu mere indædt. Synden viser sig "at være syndig ud over alle grænser" (Rom 7,13).

Når det gælder lovens instrumentale funktion, sker der et misbrug, og synden forøges kvantitativt, og synden selv forstærkes i mennesket.²

c) Lovens transformative funktion

Ifølge denne funktion forvandler loven synd til overtrædelse. Der er tænkt på lovens transformative funktion. I nogle tekster skelner Paulus mellem "synd" (*hamartia*) og "overtrædelse" (*parabasis*). Synd er ulydighed mod Guds vilje, men "synd" bliver først til "overtrædelse", når et menneske bryder Guds verbalt åbenbarede bud. Et verbalt åbenbaret bud kalder man et positivt bud. Paradisbudet (1 Mos 2,17) og moseloven er positive bud. Den naturlige lov (Rom 2,14-16) er ikke et positivt bud. Ulydighed mod den naturlige lov er "synd", men ulydighed mod Paradisbudet eller moseloven er "overtrædelse". I Rom 4,15 skriver Paulus om moseloven:

"Men hvor der ingen lov findes, er der heller ingen overtrædelse".

Sammenhængen handler om moseloven, og "ingen lov" er da, før moseloven blev givet, og da findes ingen "overtrædelse" (*parabasis*). Det er først, når moseloven kommer, at ulydighed mod Guds vilje bliver til "overtrædelse". I Rom 5,13 skriver Paulus om, at der var "synd" i verden, før moseloven blev givet, men "synden" blev ikke tilregnet som overtrædelse. I Rom 5,14 beskriver Paulus perioden fra Adam og til Moses. I denne periode syndede

mennesker ikke på samme måde som Adam, for i denne periode var Guds lov endnu ikke åbenbaret verbalt. Adams synd var en "overtrædelse", for han var ulydig mod et positivt bud (paradisbudet), og Paulus anvender derfor ordet "overtrædelse". Israels synd er "overtrædelse", efter at moseloven er kommet, fordi den da er ulydighed mod et positivt bud. Adams synd og Israels synd efter moseloven er sammenlignelige, og derfor kan Paulus identificere Adams "overtrædelse" med Israels "overtrædelse" efter moseloven. Rom 5,14:

"Men døden herskede fra Adam og til Moses også over dem, der ikke havde syndet ved en lignende overtrædelse som Adam". Adams ulydighed var en "overtrædelse", ligesom jødernes ulydighed var en overtrædelse, efter at moseloven var givet til dem.³ Når "synd" forvandles til "overtrædelse" bliver synden mere bevidst og tydelig ulydighed (Rom 5,20).

d) At føre til Kristus

Guds intention med loven er, at den skal skabe syndserkendelse hos mennesket. Det gælder også lovens instrumentale og transformative funktion. Denne syndserkendelse skal fjerne stolthed, gerninger og egen retfærdighed fra mennesket, så det står tilbage som synder, og så at det drives hen mod Kristus og hans retfærdighed. Dette beskriver Paulus i Gal 3,22-23. I Gal 3,22 står der:

"Men Skriften har indesluttet alt under synd, for at løftet ved tro på Kristus kunne gives dem, som tror".

Med "Skriften" er der tænkt på den dom, der fældes i GT over menneskeheden, at alle er syndere. Denne dom finder vi gengivet i Rom 3,9-18. Formuleringen "indesluttet alt under synd" fortæl-

2 Jeg har skrevet udførligt om denne funktion i min bog: *"Jeg'et" i Romerbrevet 7,7-13 og 14-25*; bogen kan købes på DBL.

3 Den transformative funktion er også beskrevet i Rom 5,20 og Gal 3,19.

Om loven; Den låser os derved fast under synden. Derved skabes der en fortvivelse i mennesket. Der skabes en desperation og en frygt for dommen, der driver os til Kristus.

.....

ler, at Skriftens dom indespærre alle under synden, så at ingen kan undslippe. Dommens formål er, at løftet, og her er der tænkt på løftets indhold nemlig retfærdigheden, kunne gives til dem, der tror. Loven spiller en central rolle i denne dom, og denne dom tjener løftet og evangeliet. Lovens afslørende dom har altså som formål, at retfærdighed kan gives til de troende. Dette udfolder Paulus i Gal 3,23-24a:

”Før troen kom, blev vi bevogtet under loven og spærret inde, indtil troen skulle åbenbares, så at loven var vores opdrager, indtil Kristus kom”.

En oversættelse er altid en tolkning. Jeg har citeret den autoriserede danske oversættelse, og det er tydeligt, at man forstår vers 23-25 frelseshistorisk. ”Troen” er = evangeliet, og Paulus beskriver en udvikling i frelseshistorien. Først er der en periode, som begynder ved Sinaj. Det er lovens periode. I den periode blev vi (= jøderne) bevogtede under loven. I den periode var loven vores opdrager. Lovens periode ophørte, da ”troen” = evangeliet og Kristus kom. Derfor oversætter man vers 24a med ”indtil Kristus kom”.

Denne tolkning står og falder med, at ”troen” har objektiv betydning og svarer til evangeliet, men det er ikke tilfældet. Den omtalte tro er subjektivt forstået som personlig tro og tillid, for det er kun troen som personlig tillid, der flytter et menneske fra loven og til retfærdigheden (se vers 26). Det betyder, at vi skal forstå disse vers individuelt om det enkelte menneske (personhistorisk). Paulus skriver, hvad der sker, når den enkelte kommer til tro: Han flyttes fra at være under loven til at være under retfærdigheden. Jeg oversætter derfor vers 23-24a:

”Før troen kom, blev vi bevogtet under loven og spærret inde, indtil troen skulle åbenbares,

så at loven er blevet vores opdrager til Kristus”.⁴

Paulus beskriver den kristnes individuelle historie fra at være vantro og til at være troende. Alle kender Guds lov, alle synder, og alle rammes af Guds dom. Loven virker syndserkendelse, og alle spærres inde under synden (jf. vers 22). Loven bliver da vores ”opdrager” ved at virke syndserkendelse. Derved driver den, fører og leder mennesket til Kristus. Deri består dens opdragende funktion. Derved forbereder den mennesket på at modtage frelsen. Loven som opdrager virker stadig syndserkendelse i os og fører stadig dommen over synden ind over os. Den låser os derved fast under synden. Derved skabes der en fortvivelse i mennesket. Der skabes en desperation og en frygt for dommen, der driver os til Kristus.

3. Loven som norm for den troende

Når loven har skabt syndserkendelse hos mennesket og drevet det til Kristus, har loven ikke udspillet sin rolle. Guds lov (de ti bud) er fortsat en formulering af Guds vilje, og den vilje er vi fortsat forpligtet på at leve efter. Men der er en markant forskel på før og efter troen. Paulus skriver om ikke-kristne, der ønsker at følge loven (Rom 2,1-5; Rom 2,17-24 og Rom 10,1-4), men de kan kun opfylde loven i det ydre og ikke i hjertet, for denne opfyldelse sker uden kærlighed til Gud og uden Kristus og uden Ånden (jf. Fil 3,3 og Rom 8,7). Efter troen er den kristne blevet et nyt menneske, og

4 Der står helt ordret i denne sætning: ”så at loven er blevet vores opdrager til Kristus”. I den tidligere autoriserede danske oversættelse fra 1948 oversatte man vers 24a således: ”så at loven er blevet os en tugtemester til Kristus”.

Torben Kjær f. 1949
 Cand.theol. 1980. Lektor i NT ved Dansk Bibel-Institut
 Forfatter til en række bøger; senest *"Jeg'et"* i *Romerbrevet 7,7-13 og 14-25*
 Prædikant i LM

den kristne kan nu af hjertet og i kærlighed til Gud opfylde loven.⁵ Det er dog kun en delvis opfyldelse, der sker i troen på Kristus og med Ånden. Denne delvise og kun delvise opfyldelse er vores helliggørelse. Den skal ikke sammenblandes med vores retfærdighed. Jesus opfylder helt og fuldt Guds lov, og han gør det i vores sted. I retfærdiggørelsen tilregnes vi denne opfyldelse af loven. Gud erklærer os retfærdige og tilsiger os derved Jesu opfyldelse af loven. Vores retfærdighed er da fuldkommen i modsætning til helliggørelsens ufuldkomne opfyldelse af loven.

Vi vil se på nogle steder, hvor Paulus beskriver loven som norm for de troende. I Rom 6,12-23 skriver Paulus om den kristne, og Paulus formaner de kristne til at bruge deres lemmer (dvs. sig selv og deres resurser) som redskaber for retfærdighed. Loven formulerer, hvad retfærdighed er (Rom 7,12), og den kristne skal virkeliggøre denne retfærdighed. I Rom 7,14-25 skriver Paulus om den kristne, at han vil det gode, som loven formulerer.⁶ Den kristne "glæder sig inderst inde over Guds lov" (Rom 7,22). Den troende vil opfylde Guds vilje. I Rom 8,4 skriver Paulus om formålet med, at Gud sendte Jesus og fordømte synden i kødet. Det skete

"for at lovens krav skulle opfyldes i os,
 der ikke lever i lydighed mod kødet,
 men i lydighed mod Ånden".

Disse steder viser, at loven (de ti bud) er en norm for den kristne, at den kristne er bundet til loven i sin vilje, og at den kristne vil Guds lov.

4. Sammenfatning

I denne artikel har jeg set på loven hos Paulus. Guds forpligtende lov er de ti bud, og Paulus beskriver flere forskellige funktioner, som loven udfører i den ikke-kristne. Loven giver synderkendelse, den misbruges af synden til at virke begær, og den verbalt åbenbarede lov forvandler "synd" til "overtrædelse". Guds formål med alt dette er, at loven skal føre mennesket til Kristus ved at skabe synderkendelse og tage vores egen retfærdighed fra os og derved drive os til Kristus. Hos Paulus er Guds forpligtende lov (de ti bud) normen for de troende. Loven åbenbarer hvad der er Guds vilje for os.

5 "Jeg'et" i Romerbrevet 7,7-13 og 14-25", s.150-159.

6 "Jeg'et" i Romerbrevet 7,7-13 og 14-25", s.211-223.

Livet og loven

lovens plads i hverdagsliv og i fællesskabet med vores næste

AF THOMAS HOLDEN JENSEN

.....

Denne artikel skal handle om lovens plads i en kristens liv med særligt henblik på forholdet til min næste. Men først må det klargøres, hvad Guds lov er og hvad dens formål er i vores forhold til Gud.

Loven i mit forhold til Gud

Overordnet set kan loven defineres som: Det i Guds ord, der kræver noget af os, som vi skal gøre. Loven kræver gerningen, som vi skal udføre i tjeneste for Gud og vores næste. Loven giver os intet, men kræver i stedet noget af os – både i tanke, ord og gerning.

Skal vi med ganske få ord fra Skriften udtrykke, hvad loven er for noget, kan vi anvende ordene fra Tredje Mosebog: "I skal være hellige, for jeg, Herren jeres Gud, er hellig" (3 Mos 19,2).

I Det nye testamente anerkender Jesus følgende udsagn som et fyldestgørende udtryk for hele loven: "Du skal elske Herren din Gud af hele dit hjerte og af hele din sjæl og af hele din styrke og af hele dit sind, og din næste som dig selv" (Luk 10,27).

I lidt snævrere betydning bruges betegnelsen "loven" om de ti bud, som vi finder dem i henholdsvis Anden Mosebog kap.20 og Femte Mosebog kap.5.

Loven kræver ikke blot de ydre handlinger af os, som de enkelte bud direkte taler om. For loven er åndelig, den sigter på hjertet – den sigter på hjertets hellighed.

Ved at overholde alle lovens bud med mit legeme, har jeg altså ikke overholdt loven – så langt fra. For loven kræver det af os, som intet menneske er i stand til – nemlig et rent, helligt hjerte. Loven kræver fuldkommenhed både i den ydre gerning og i hjertets inderste og dybeste motiver for den udførte gerning.

Har du overholdt et ydre bud, fx undladt at lyve, spørger loven: Har du undladt at lyve, fordi du elsker Herren din Gud af hele dit hjerte og af hele din sjæl og af hele din styrke og af hele dit sind og din næste som dig selv?

Loven sætter altid os mennesker helt til vægs og viser os, at vi IKKE har overholdt et eneste af dens bud. Her kommer vi *altid* til kort.

Bagtalelse; Synden, der ofte hærger blandt dem, der kalder sig kristne

Derfor er det også lovens væsentligste og egentligste gerning at drive synderen til Kristus – at virke syndserkendelse (Rom 3,19-20).

Men at en sådan synder kommer til Kristus er altid Helligåndens gerning. Loven kan kun drive en synder til fortvivtelse over sig selv. Det er alt, hvad den magter at gøre.

Loven baner vejen for at evangeliets herlige budskab kan blive modtaget i tro, hvor og når Gud vil. Hvis ikke et menneske ved loven er bragt til fortvivtelse over sin synd, og har set sin egen hjælpeløshed, kan et menneske heller ikke modtage evangeliets forløsende budskab. Jesus siger jo: ”De raske har ikke brug for læge, det har de syge. Jeg er ikke kommet for at kalde retfærdige, men syndere” (Mark 2,17). Eller som Martin Luther engang har udtrykt det: ”Loven afslører sygdommen, evangeliet giver lægemidlet”.

I mit forhold til Gud har loven ingen plads længere, for her gælder kun min Herre Jesus Kristus i mit sted. Han står altid for Guds åsyn til bedste for mig. Han er én gang for alle gået ind i den himmelske helligdom og har vundet mig en evig forløsning, en evig løskøbelse fra syndens løn, der er døden.

I troen på Jesus har jeg fået skænket al nåde, fred, retfærdighed og evigt liv. Der mangler intet, jeg er i ham helt retfærdig, ren og hellig (1 Kor 1,30-31). Når det gælder min retfærdighed og min frelse, vil jeg ikke vide af noget andet end af Jesus Kristus og det som korsfæstet. Det er sikkert og vist.

Det bedste menneske i sig
er døden værd, har synd utallig;
selv ringest kristen er i dig,
o, Jesus, helt retfærdig, salig.
Lov, ære, pris evindeligt!

Al salighed er blot i dig,
blot i dig”
(Carl Olof Rosenius)

...og i forholdet til min næste

Når vi derimod taler om loven i relation til vores nærmeste og dem, vi møder, er den imidlertid også her i høj grad relevant for den enkelte. Her har opfyldelsen af lovens ydre bud nemlig overordentlig stor betydning for livet her på jorden. Både for os selv og for vores næste. Loven viser mig, hvordan jeg er skyldig at være sindet og handle mod min næste.

Og hvem din næste så er? *Ethvert* menneske er skabt og elsket af Gud og således også din næste (ApG 17,26; Luk 10,29-37; Matt 5,44-48).

I forholdet til min næste må jeg lade loven gælde for mit kød. Ikke for selv at opnå nogen fortjeneste over for Gud. For over for Gud gælder kun min Herre Jesus Kristus, som døde og gav sig selv hen for mig for at løskøbe mig fra syndens skyld og en evig fortabelse – og vinde mig en evig retfærdighed hos Gud (Rom 11,6). Men som det frelste menneske jeg er i troen på Jesus Kristus, bør jeg i glæde over evangeliet også elske min næste som mig selv.

Men spørger nogen, hvordan de skal handle over for deres næste i det daglige, ydre liv, så er Guds ord og bud en god og sikker vejleder, der viser os, hvordan kærligheden til vores næste bør og skal komme til udtryk i vores jordiske liv. Gud har påbudt os at elske vores næste som os selv.

Kærligheden er altså det alt dominerende i dette forhold. Men fordi også vi, der er levende kristne, er syndige mennesker, der er så forblinded af synden og vores kød, at vi ikke af os selv kan se,

Thomas Holden Jensen f. 1976
 Uddannet reservedelsekspedient i 1998
 Værnepligtig og sergent i forsvaret 1998-2000
 Cand. theol. 2008
 Sognepræst i Østerlars og Gudhjem fra 2009

hvor vejen går i dette forhold, viser Guds bud os, hvori de sande kærlighedsgerninger består.

En overordnet regel har Jesus selv givet os: "Alt, hvad I vil, at mennesker skal gøre mod jer, det skal I også gøre mod dem. Sådan er loven og profeterne" (Matt 7,12).

Erik Pontoppidan forklarer så glimrende dette vers i sin forklaring til Luthers lille katekismus: "Når jeg sætter mig i næstens sted og betænker, om jeg af ham ville slås, bandes, bedrages, bestjæles, bagtales, og idet min egenkærlighed siger nej, er den mig en regel for kærlighed imod min næste, viser og, hvad godt jeg bør gøre ham i det ondes sted".

Jeg skylder altså min næste at handle mod ham, som jeg selv ville have, at han skulle handle mod mig. En glimrende tommelfingerregel, der viser os vejen i hverdagen. Men her må jeg også selv bekende, at jeg så ofte gjorde det, som behagede mig selv, men ikke gavnede min næste – fordi mit kød altid kun vil sit eget bedste.

Ofte kan det være uendeligt svært at handle kærligt over for vores næste. Satan og vores eget kød har travlt med at udpege alle de fejl og mangler som netop det menneske har – og hvor uoverkommelig en opgave det er at elske netop et sådant menneske. Og samtidigt har de to kumpaner lige så travlt med at forsøge at skjule vores egne fejl og fremhæve vores egen "fejlfrihed".

Men når disse tanker dukker op i vores sind, må vi altid være på vagt. Det er nemlig altid væsentligt sværere at se sine egne fejl end sin næstes. Det er, som Jesus siger: "Hvorfor ser du splinten i din broders øje, men lægger ikke mærke til bjælken i dit eget øje?" (Luk 6,41).

I den forbindelse kan vi her bringe den synd ind i billedet, som ofte hænger blandt dem, der kalder sig kristne – nemlig bagta-

lelse. For hvor er det nemt at sige noget ufordelagtigt om den person, jeg ikke kan lide eller har set mig gal på – og så selv stige i andres og egen agtelse. Men her taler Guds ord klart: Bagtalelse er synd, hvordan vi så end vender og drejer det, eller hvilke navne vi så ellers kan finde på at kalde det.

En god generel regel er, at du kun skal tale positivt om din næste og ellers tie. Har du noget at påtale, må du gøre det, når denne er til stede. Finder du det ud fra Guds ord nødvendigt at formane ham, må du først gøre det under fire øjne, men *altid* med kærlighed og i mildhed (Gal 6,1).

Hvor vi end møder vores næste – i menigheden, i familien, på arbejdspladsen og i samfundet – bør vi betragte denne som elsket af Gud og uendelig dyrebar i hans øjne. Så dyrebar, at Gud sendte sin egen søn til jorden, for at netop det menneske i troen skulle eje evigt liv og fred med Gud ved vores Herre Jesus Kristus (1 Joh 4,11).

Når Gud således har elsket alle mennesker, bør vi også elske vores næste. Også selvom det menneske måske har irriterende karaktertræk, ikke har samme holdninger som vi selv, eller det i det hele taget er en person, det er svært at holde af. For det menneske er, som du selv, elsket af Gud.

Menighedstugt

– klapjagt eller kærlighed

AF ALEX DAHL KARLSEN

.....

Da den kristne menighed består af syndige mennesker, er menighedstugt i bred forstand et relevant tema til alle tider. Alligevel er det med ulyst, jeg tager fat på emnet. Jeg har ikke selv været meget involveret i praktisk menighedstugt, og når jeg har været i relevante situationer, har det undertiden ført noget godt med sig. Andre gange har der ikke været nogen lykkelig udgang på det, og der er situationer, hvor jeg tvivler på, om jeg selv har været drevet af Guds ånd.

Fristelser og fortegn

Jeg kender selv fristelsen til at lægge emnet helt fra mig, og på den måde undgå alle konflikterne – i første omgang. Jeg kender desværre også til fristelsen til at indlede en klapjagt på alle mulige, hvor vi sætter forskellige betegnelser på mennesker,

som så dømmes ude. I første tilfælde bliver konsekvensen af den manglende lyst til at tale om menighedstugt syndernes tilladelse og manglende kald til omvendelse og en ny begyndelse. Der er også risiko for manglende omsorg for eller beskyttelse af dem, der bliver såret af andre menneskers synd. Men den overdrevne klapjagt på syndere fører til, at der føjes ny synd og smerte til den, som allerede er forvoldt. Og faren for 'synder-jægerne' er, at de bliver så optaget af andres synd, at de glemmer, de er sat i et nåderige, og at de i øvrigt selv har brug for Guds og menneskers tilgivelse.

Der er meget på spil. Og det får konsekvenser, uanset om der bliver handlet eller ej i en situation, hvor nogen har gjort andre ondt. Derfor er det ikke nogen løsning at skyde emnet fra sig.

Det er vigtigt, at menighedstugtens fortegn er nåden, tilgivelsen

og genoprettelsen. Paulus siger det sådan i Gal 6,1-2: "Brødre, hvis et menneske gribes i en overtrædelse, skal I, som har Ånden, hjælpe ham til rette med mildhed; og se til, at du ikke selv bliver fristet! Bær hinandens byrder, således opfylder I Kristi lov". Menighedstugtens formål er altså at føre mennesker frelst og bevaret hjem. Det gælder overtræderen, det gælder ofrene, hvis der er sådan nogen, og det gælder menigheden i øvrigt. Og med det in mente, at ingen er hævet over andre her.

På den plads, der er til rådighed, er det ikke muligt at tage alt op, så artiklens fokus er primært menighedens reaktion på etiske overtrædelser af Guds bud med udgangspunkt i Matt 18. Menighedstugt over for mennesker, der ønsker at fremme en lære på tværs af Guds ord, behandles ikke her.

Baggrunden

For at få rigtig tag på hovedversene om menighedstugt, nemlig vers 15-20, er det værd at begynde med baggrunden. Så får vi rigtig fat i Jesu frelsersind, og hvem vi selv er. Det viser os nemlig også, at hverken hjerteløs fordømmelse eller fej konfliktskyhed er vejen frem.

Kapitlet begynder med disciplenes spørgsmål om, hvem der er den største i Himmeriget. Jesu svar lyder i vers 4-5 som følger: "Den, der ydmyger sig og bliver som dette barn, er den største i Himmeriget; og den, der tager imod sådan et barn i mit navn, tager imod mig". I forhold til vores emne fremhæver jeg blot dette: Det lille barn, som Jesus stillede midt iblandt dem, er det oversete og ringeagtete.

I næste afsnit, skal vi være meget opmærksom på sammenhængen for at få Jesu pointe med. For hvem er disse små (v.6), som tror på Jesus? Afsnittet skal læses med de følgende afsnit

in mente. Så 'de små' er de ringeagtete (vers 10), de fortabte (vers 11), de vildfarne (vers 12), en bror, der forsynder sig mod dig (vers 15 og 21) og en medtjener, der skyldte 100 denarer (vers 28).

Pointen er, at også du kan bringe din bror til fald med din ringeagt. Det, som Jesus taler imod og fordømmer her, er faktisk den, der oplever en kristen bror forsynde sig imod ham uden at gøre andet end fortælle de andre over kaffen, hvad N.N. har gjort.

Menighedstugt begynder i stedet med at tale med vedkommende, så der er mulighed for at rede trådene ud og evt. få bekendt og sagt undskyld og tilgivet. Når man bagtaler, ringeagter man den anden, for synderen får aldrig mulighed for at få at få gjort op og blive rehabiliteret. Overtræderen bliver frosset ud af det kristne fællesskab, og risikerer faktisk Helvede, fordi synden aldrig blev gjort op, og du eller jeg advarede ham ikke! Også du eller jeg, som har holdt mund og i stedet bagtalt og ringeagtet, risikerer faktisk at miste det evige liv.

Vi viser synderen respekt og kærlighed ved at tale med ham. At det så måske kan koste venskaber eller et dårligt rygte at gøre det, er vel indeholdt i Jesu voldsomme ord om at miste sin hånd eller fod eller øje, altså blive lemlæstet eller vanfør.

Tugtens tre trin

Når Jesus skal anviser os vejen peger han på tre trin, som skal tages i den rigtige rækkefølge, så sagen ikke skal blæses op til mere end nødvendigt. Først efter det tredje trin kan vi tale om menighedstugt i form af udelukkelse fra menigheden. Proceduren skal kunne afbrydes efter behov:

1. Drag din bror til ansvar på tomandshånd
2. Tag en eller to med dig til en ny samtale
3. Sig det til menigheden (lederne)

Alex Dahl Karlsen f. 1967
Cand.scient.pol. 1993
Tidl. missionær i Tanzania.
Prædikant i LM. Redaktør af Budskabet.

Når en bror forsynder sig imod dig, skal du tage en snak med ham på tomandshånd. Og få det gjort, så snart anledning byder sig, så det ikke sætter sig i bitterhed, nag eller ringeagt. Det kan også bare være, at der er nogle misforståelser, der skal ryddes af vejen, at tingene måske ikke er, som du troede., Det er en vanskelig samtale, som kan gå godt, men den kan også mislykkes med bagtalelse af dig eller mistet venskab til følge (Jf. de mistede lemmer, som Jesus taler om inden). Disse perspektiver kan, forståeligt nok, lamme. Men Jesus giver dette løfte med i vers 10b-11: "For jeg siger jer: Deres engle i himlene ser altid min himmelske faders ansigt. For Menneskesønnen er kommet for at frelse det fortabte". Gud Fader er langmodig med os. Derfor leder han os til omvendelse igen og igen. Dette løfte om kærlighed til syndere må du gå med til den vanskelige samtale. Det er ikke tomme ord. Han døde også for overtræderne og de fortabte. Også ham, du nu skal snakke med. Lykkes samtalen, så der bliver gjort op, har du vundet din bror, siger Jesus. I får en ny begyndelse sammen og med Gud. Tilgivelsen fylder forholdet.

Desværre kan det gå sådan, at samtalen mislykkes trods dine gode intentioner. Modparten havde ikke behov for tilgivelse, og du fik ikke nogen tilfredsstillende forklaring på det hændte. Så må du prøve igen, og tage en eller to andre med dig. Han og du får en ny chance, og der er ekstra ører til at lytte med.

Først hvis også dette mislykkes, må du gå til menigheden. Dvs. du må gå til dine ledere. Så må de tage snakken med vedkommende. Han får stadig mulighed for at forklare sig, og han har stadig mulighed for at få bedt om tilgivelse.

Hvis synderen ikke hører på menigheden, der hvor han tre gange har fået chancen for at forklare sig eller bede om tilgivelse, er det først dér, at menighedstugtens fulde konsekvens træder i

funktion: Han skal regnes som hedning og tolder. Det betyder, at han ikke har nogen opgaver i menigheden og ikke kan modtage nadveren, at han i det hele taget ikke hører til der længere.

Ikke det sidste ord

Menighedstugten er dog ikke det sidste ord. Jesus opsøger de vildfarne får. På samme måde som menighedens Herre spejder efter de fortabte og leder efter de vildfarne, gør menigheden det også. Den gør ikke noget for at gøre det sværere for den pågældende at få gjort op og få en ny begyndelse. At den, der er sat i menighedstugt, ikke er velkommen i menigheden, betyder ikke, at menighedens medlemmer ikke må omgås vedkommende privat. Disse kontakter på privatplan kan måske være vejen tilbage til menighedens fællesskab.

Må Gud hjælpe os til at praktisere menighedstugt. Og i første omgang tale sammen i kærlighed og forståelse, så mennesker bliver frelst og syndere revet ud af ilden i stedet for den dødsensfarlige bagtalelse og ringeagt. Må Gud tilgive vores fejl og fejhed.

Der er meget mere at sige om menighedstugten. Til videre studium anbefales Torben Kjærs bog: "Når menigheden sætter grænser", København 2001.

Horisont;

Spalten, hvor redaktionens medlemmer vil forsøge at sætte aktuelle og principielle forhold ind i en større sammenhæng. Spalten vil også indeholde passager fra den kirkelige debat og klip fra forskellige blade og aviser.

Krig og kærlighed

Jeg har fået foræret en stak gamle numre af Budskabet. Det er spændende læsning – og åndeligt berigende.

Jeg faldt over en artikel (uden forfatterangivelse) i Budskabet nr. 6/1978 med overskriften: "KV og racismen". Her kunne man bl.a. læse at Kirkernes Verdensråd (KV) havde bevilget 85.000 \$ til den såkaldte patriotiske front, dvs. de to partisambævægelser ZANU og ZAPU i Rhodesia (Zimbabwe).

Daværende præsident for KV, biskop Josiah Kibira, Tanzania udtalte bl.a. følgende:

"Mange af dem, som kritiserer bevillingen til den patriotiske front, hævder, at kirken ikke må støtte bevægelser, som bruger vold for at nå sit mål.

...

Men hvad menes med vold?

...

Nu forsvarer de sorte sig, og efter min mening er det rigtigt af kirken at hjælpe mennesker, som forsvarer sig, når de bliver angrebet..."

Den anonyme kommentator fra Budskabet følger op med følgende kommentar:

Menneskelig talt er det ikke uforståeligt,

at en afrikaner kan argumentere på denne vis. De hvide mindretal – både i Rhodesia og i Sydafrika – har i sandhed ikke noget at rose sig af, når det gælder holdningen til og behandlingen af det farvede flertal.

Alligevel er begrundelsen skæbnesvanger. ...

Med al respekt for den ulykkelige situation – også for de lidende i partisambævægelserne – må vi imidlertid sige i denne sammenhæng: Kirken har ikke af sin Herre fået noget mandat til at gribe ind i politiske konflikter, som sket her. Derimod har kirken fået mandat til at gå med et ord. Dette ord har livgivende og forvandlende kraft i sig og skal ikke støttes af politiske og økonomiske understregninger. Ordet sætter ganske vist også magthaverne og undertrykkerne på anklagebænken, se f.eks. Jak. 5,1-6. Også et sådant ord skal kirken forkynde. Heller ikke et sådant ord skal vende tomt tilbage.

Nu er der gået næsten 32 år, siden denne kommentator skrev disse linjer. Så er det fair at spørge: Hvilken frugt er der kommet ud af de penge, som KV dengang donerede til ZANU og ZAPU? Svaret er vold, undertrykkelse, sult, epidemier, hævn, internt fordrevne og diktatur. Ganske vist er der

etableret en samlingsregering med den tidligere oppositionsleder Morgan Tsvangirai som premierminister. Men krigen mod det hvide styre dengang, Mugabes efterfølgende udmanøvrering af Joshua Nkomo og hans ZAPU-parti har i 30 år ødelagt landet og ødelagt freden. Situationen er stadig ganske skrøbelig. Det kan man læse mere om på Udenrigsministeriets hjemmeside: <http://www.um.dk/da/menu/Udenrigspolitik/Landefakta/LandefaktaAfrika/Zimbabwe>.

Hvad er læren af KV's støtte til den Patriotiske Front i 1978? De sorte kunne bedre forsvare sig over for de hvides undertrykkelse. Men læren er, for mig at se, at krigen er af det onde. Den skaber snarere mere had, end den renser luften. Yderst sjældent fører selv retfærdige revolutioner til et bedre liv og større fred og retfærdighed. Oftest fører de snarere til vold og undertrykkelse og hævn.

Vi lever i en verden, som er præget af syndefaldet. Syndefaldet er ikke nogen abstrakt ting, men viser sig i ondskab, der medfører uendelig smerte og lidelse.

Det gælder, som det er skrevet ovenfor: Vi har ikke andet end et ord at sætte imod undertrykkerne. Samtidig er det ikke så ringe et ord. Det er Guds ord, der formår

at forandre, ja forvandle undertrykkerne og de undertrykte. Eller hvis de ikke lader sig føde på ny, så afslører dette ord deres ondskab og had, og dømmes dem.

Der er et interessant, og sjældent brugt brev i vores bibel, Paulus' brev til Filemon, hvor Paulus skriver til den bortløbne slave Onesimus' herre Filemon. Paulus beder Filemon om at måtte beholde Onesimus, men han vil ikke tvinge sin vilje igennem.

Guds ords forvandlende kraft formår at omstyrte uretfærdige og undertrykkende samfundsordninger, fx var flere af dem, der bekæmpede slaveriet, vækkelsesfolk. Ikke ved våben, men ved ordet, bønner og de deraf afledte kærlighedsgerninger mod de undertrykte såvel som undertrykkerne.

Vi lever i en tid, hvor vi er vældig optaget af rettigheder. Denne sygdom er vi vist alle smittet af. Noget af det provokerende ved brevet til Filemon og Jesu lære er, at vi skal vende den anden kind til uretfærdigheden, og at vi hellere skal finde os i uretten. Det kan jeg simpelthen ikke finde mig i! Må Gud tilgive min rethaveriskhed for Jesu skyld, og må Guds ord forvandle mit – af syndefaldet prægede – hjerte!

Må Gud hjælpe mig til at se den undertrykkelse og lidelse, som er omkring mig,

og fjernt fra mig i Nordkorea, Afghanistan, DR Congo, Kirgistan og mange andre steder. Må Gud hjælpe mig til at bede for ofrene og bødlerne og til at hjælpe, hvor jeg kan. Jeg har et ord, der formår alt – at styrke den svage og revse undertrykkeren. Jeg har også penge, som kan lindre nød.

Så kan det da godt være, at vi skal være bedre til – med Guds ord i hånden – at afsløre menneskers ondskab og uretfærdighed.

Må Gud hjælpe mig til det nu, hvor det mest er de andre, der lider, og den dag, hvor jeg selv bliver uretfærdigt eller ondt behandlet. Der findes kristne, som lider utroligt, og som alligevel beder for dem, der har mishandlet dem. Nogle af disse plageånder er faktisk blevet omvendt derved. I hvert fald forvandler det dem, der beder. Jeg har selv mødt nogle af dem. Der er himmelduft og fred over disse mennesker.

ADK

Google-buddhismens udfordring

Mange af tidens missionale kirketanker handler om at være kirke på postmoderne præmisser. Om hvordan man kan lade

de sande erkendelser, der findes i vores tid, komme til udtryk i kirken. Der skrives bøger og artikler i stor stil om "kirkens missionale identitet", "liturgifornyelse" osv. – alt sammen med den gode hensigt at nå ud til nutidsmennesker med evangeliet og fjerne unødvendige, kulturelt bestemte anstød.

Der tales i denne forbindelse undertiden med begejstring om den "religiøse genopblomstring", der er fulgt med postmoderniteten, som giver kirken en række muligheder og tilknytningspunkter til den almindelige dansker.

Spørgsmålet er, i hvor høj grad denne religiøse genopblomstring skal ses som noget positivt, som kristendommen kan knytte til ved.

"Danskerne er i gang med at skifte religion" er titlen på en artikel af Kristeligt Dagblads kirke- og tro-redaktør Morten Thomsen Højsgaard. Her hævdes det på baggrund af en hel serie artikler om "Østen i Vesten", at den religionsændring, der foregår i disse år er lige så afgørende som den, der foregik for 1000 år siden, da danerne blev kristne og for 500 år siden ved den lutherske reformation. Der konkluderes følgende (artiklen kan læses på

Postmoderne religiøsitet; den virker venlig og åben over for kirken – men den er først og fremmest en trussel og en vildfarelse.

www.kristeligt-dagblad.dk):

Flere danskere tror i dag på reinkarnation end på, at Jesus opstod efter at være død på korset. Holdningen er mere positiv over for meditation og yoga i folkeskolen end over for traditionel salmesang. Langt flere danskere har deltaget i alternative behandlingstilbud fra akupunktur over zoneterapi til clairvoyance end i tilsvarende kristne spirituelle tilbud som forbøn, retræter eller pilgrimsrejser. Og samtidig kan den måde, som flest danskere udtrykker deres tilhørsforhold til tro på, samles i sætninger som: "Jeg er religiøs på min egen måde" og "Der findes sandheder i mange religioner". I netværkssamfundet søger folk ikke længere én religiøs sandhed i kirken, men søger og finder deres egen sandhed på internettet eller i deres egne private netværk. Væk kommer dermed talen om belæringer, prædikener, åbenbaringer eller en tro, der er fast eller givet på forhånd. Ind er kommet nysgerrighed efter det anderledes, dialog, meditation og en søgen efter mening, som dybest set findes i ens eget indre. Det er google-buddhismen, der vinder frem – altså individuel søgning med forkærlighed for Østens mystik.

Jeg synes, denne analyse af nutidens religiøsitet stiller et alvorligt spørgsmål til muligheden for en sand kirke på postmoderne præmisser.

Den postmoderne religiøsitet virker venlig og åben over for kirken – men den er først og fremmest en trussel og en vildfarelse. For i postmoderniteten ligger ikke bare en "ny religiøs interesse", som kirken kan knytte til ved. Der ligger en egentlig religion i regulær opposition til klassisk kristendom – google-buddhismen med dens hårdnakkede og ubøjelige bekendelse: Jeg skaber selv min egen virkelighed, jeg skal nok frelse mig selv, og jeg søger selv inspiration i mit eget netværk!

Midt i alle de missionale tiltag ligger der en stor fare for, at kirken i stedet for at nå ud til det postmoderne menneske selv bliver indlemmet i en ny ukristelig religion, hvor "jeg" og ikke den treenige Gud er i centrum. Tegn på denne indlemmelse kan være der, hvor kristendommen bliver stillet lige med andre spirituelle tilbud, der giver umiddelbar tilfredsstillende af menneskers religiøse behov: Der hvor talen om den hellige Gud forsømmes, og indholdet i stedet bliver opløftende lovsangsoplevelser, balancegavnende retræter, ufarlige, uforpligtende, dejlige menneskelige fæl-

lesskaber osv.

Det allerfarligste ved den postmoderne religiøsitet er, at vi selv er en del af den kultur, der har fostret google-buddhismen. Vi har selv denne trang til at ville være guder over vores eget liv og løsrive os fra Bibelens almægtige, hellige, eneste sande Gud. Google-buddhismens udfordring til kristendommen handler derfor ikke så meget om, hvordan vi møder det postmoderne menneske, som om, hvordan vi undgår, at vores kristne tro bliver en anden religion.

Bibelens intention er at formidle en virkelighed, hvor den enkelte ikke selv definerer sine egne religiøse præferencer, men hvor Guds hellige bud tordner et helt nyt spørgsmål ind i hjertet: Hvordan får jeg en nådig Gud?

At lade denne virkelighed komme til orde må være kirkens vigtigste mission i dag.

HGH

Israel og de sidste tider

AF SAMUEL ROSWALL

Mange folk har problemer, når de skal beskrive deres historiske oprindelse. Men det gælder ikke det jødiske folk. Israels oprindelse beskrives meget konkret fra 1 Mos 11,27. Og derefter er det faktisk Israels historie, der er kulisse for Biblens begivenheder. En historie, som i øvrigt er fortsat indtil vore dage, til undren hos dele af den historiske videnskab. Da den tyske filosof, Hegel, i sin historiefilosofi kom til det jødiske folk, udrød han: "Jødernes historie er mig en mørk og brydsom gåde. Jeg kan ikke forstå den. Den passer ikke ind i vore almindelige begreber". Men Bibelen har faktisk en forklaring på gåden. Sagen er, at Gud, som vil at alle folk skal kende Herren, besluttede at det skulle ske gennem Israels folk.

Udvalgt til en bestemt opgave fra et bestemt sted

Det begyndte med, at Gud suverænt udvalgte nogle mennesker til en bestemt opgave på et bestemt sted på jorden. Til Abraham blev det sagt, at han skulle bryde op fra det kendte og forudsigelige og gå en fremtid i møde, som han ikke kendte. Den besked blev givet med tanke på *den bestemte opgave* at være en velsignelse (1 Mos 12,2). Heri lå opgaven for Abraham og hans efterkommere. Nu var grundlaget skabt for tilblivelsen af det jødiske folk. Udvælgelsen havde et universelt perspektiv, som rakte ud over det nationale. Det sagde Gud med ordene "I dig skal alle jordens slægter velsignes".

Velsignelsens opgave skulle i øvrigt udføres med udgangspunkt i *et bestemt sted* på jorden. Herren bad Abraham drage "til det land, jeg vil vise dig". Og da han nåede landet sagde Herren: "Jeg vil give dine efterkommere dette land" (1 Mos 12,7). Det havde Moses forstået, da han sang: "Da den Højeste fordelte folkene,

Samuel Roswall; Efter matematikkens regler er der ikke noget centrum på overfladen af en kugle. Men det er der ifølge Guds frelseshistorie.

da han skilte menneskene fra hinanden, fastsatte han folkenes områder efter tallet på gudssønnerne. Herrens del blev hans folk, Jakob blev hans arvelod" (5 Mos 32,9).

Vi kan altså notere os, at *Israel som folk blev udvalgt af Gud til en bestemt opgave*. I første omgang gik opgaven ud på at være en velsignelse blandt alle folk. Senere blev opgaven mere specificeret, fx: "I skal være et kongerige af præster og et helligt folk for mig" (2 Mos 19,6). Israels udvælgelse betød ikke, at det jødiske folk skulle frelses på et andet grundlag end hedninger (ikke-jøder). Endvidere omtales Israel ikke som Guds folk, fordi det er et frelst folk. Derfor ser vi også, at Israel omtales som Guds folk selv i frafaldsperioder. Nej Israel er Guds ejendomsfolk på grund af udvælgelsen til en opgave, hvorigenennem Gud ville give sig til kende for folkene. Endelig skulle opgaven altså udføres fra et bestemt sted på jorden som "affyringsrampe". I en fremtidsvision om Israel siges om Israels fjende (Gog fra Magog), at han vender sig mod "det folk, der er samlet hjem fra folkeslagene, og ... bor på jordens navle" (Ez 38,12). Efter matematikkens regler er der ikke noget centrum på overfladen af en kugle. Men det er der ifølge Guds frelseshistorie. Navlen er det sted, som modtager føden. Landet Israel er det geografiske sted, hvor Gud lader sin livgivende, frelsende nåde nå jorden. Sådan var det, da Jesus kom første gang. Da blev han født netop der. Det vil også ske, når han kommer anden gang og på "Herrens dag" gør regnskabet op med sine fjender. "På den dag skal han stå på Oliebjerget, som ligger øst for Jerusalem" (Zak 14,4). Historiens begivenheder er den kanal, som det har behaget den Almægtige Gud at handle og åbenbare sig igennem.

Som vi har set, omtaler Herren Israel som sit folk. Men skulle folket virkeliggøre opgaven med at være hans præster og konger

og dermed være vidner om Israels Gud, var det vigtigt, at folket levede i overensstemmelse med, hvad Herren sagde flere gange: "I skal hellige jer og være hellige, for jeg er hellig" (fx 3 Mos 11,44).

Hvordan gik det så?

Hvordan er det så indtil nu gået folket og landet i den betroede opgave?

Egentlig begyndte det godt. På vej mod "Det forjættede land" bekræftede Herren: "Jeg er Herren din Gud, som førte dig ud af Egypten" (2 Mos 20,1). I naturlig forlængelse heraf talte Herren så de øvrige ni ord om livet i forhold til ham og i forholdet mellem mennesker. Men historien kom alt for tydeligt til at vise, at folket svigtede. Og Israels egne profeter lagde ikke fingrene imellem, når de forkyndte Guds vrede og afsky over folkets synd og frafald, ja over dyrkelse af de afguder, som landets oprindelige indbyggere dyrkede. Samtidig tillagde folket sig deres religiøse skikke. Folkets frafald satte i øvrigt spor i landet. Fx siger profeten Ezekiel, at folket gjorde landet urent med deres møgguder (Ez 36,18). Og udviklingen førte til, at landet gik nationalt i opløsning. Samme profet er i øvrigt meget tydelig med hensyn til, hvem der stod bag den konsekvens: "Jeg spredte dem blandt folkene, og de blev strøet ud i landene" (Ez 36,19).

Herefter må man unægtelig stille spørgsmålet: Har Israel så overhovedet nogen rolle at spille fremover?

En brudt og en ny pagt

Profeternes budskab veksler mellem tugt og løfte. Den første kategori har vi nævnt. Et løfteord møder vi fx i Jer 31,31ff. Her siger Herren, at han sluttede en pagt med Israel, da han førte dem ud af Egypten. Den pagt brød de. Sagen er, at pagtens ord (skrevet

i sten) anviser vejen til liv (3 Mos 18,5) men giver ikke kraften til at følge vejen – jf. Paulus' ord i Rom 8,3 om, at der er noget, loven ikke kan, fordi den kommer til kort på grund af kødet. I forhold til Guds lov kan vi dresseres, ligesom en abe kan dresseres til at gøre menneskelignende ting. Guds krav til sit folk var imidlertid ikke blot noget ydre (fx 5 Mos 10,16). Derfor kan et menneske kun leve efter Guds vilje, hvis det fornyes indefra og på den måde kommer til at *ville Guds vilje*. Det skete ikke for Israels folk. Men løfteordet hos profeten Jeremias fortsætter så: "Men sådan er den pagt, jeg vil slutte med Israels hus, *når de dage kommer*, siger Herren: Jeg lægger min lov i deres indre og *skriver den i deres hjerte*". Folket har altså fået løfte om et åndeligt indgreb, som gør, at det vil Guds vilje indefra. Altså en virkelighed der svarer til det, som sker med den enkelte troende, og som Paulus beskriver med ordene: "Jeg glæder mig inderst inde over Guds lov" (Rom 7,22). Den virkelighed er udgangspunktet for Israels fremtidige rolle som Guds folk.

Inden vi går nærmere ind på den, vil vi spørge: Hvilken frelseshistorisk rolle har Israel haft hidtil?

Opgaven hidtil

Vi har tidligere nævnt, at Israel kaldes Guds folk – ikke fordi folket er frelst, men fordi det er udvalgt til en opgave over for andre folkeslag. Vi ser da også i Jer 31,35-36, at Israel vil bestå som *Guds folk*, så længe den af ham stiftede orden for naturen består. Men hvori har Israels opgave over for folkeslagene bestået?

1. Israels historie er over for os hedninger et stærkt vidnesbyrd om Guds dom og nåde. "Alt, hvad der tidligere er skrevet er jo skrevet, så vi med udholdenhed og med den trøst, som Skrifterne giver os, kan fastholde håbet" (Rom 15,4).

2. Israel har ved sin historie og ved sine profeter og apostle stået som formidler af Bibelens ord, jf. Rom 3,1-2: "Hvilket fortrin har jøden så, eller hvad gavner omskærelsen? Meget på alle måder! Først og fremmest, at *de har fået Guds ord betroet*".

3. Israel har i sit skød båret alle folkeslagenes frelser, jf. Rom 9,4-5: "De er jo israelitter, de har førstefødselsretten og herligheden og pagterne og loven og tempeltjenesten og løfterne, de har fædrene, og *fra dem er Kristus kommet som menneske*".

Det har i hovedsagen været Israels frelseshistoriske rolle indtil nu. Men hvordan så med fremtiden?

Et frelst folk i en endelig tjeneste

For at Israel endeligt kan varetage den opgave, nationen er udvalgt til, er det tilsyneladende nødvendigt med et guddommeligt indgreb.

Vi har tidligere nævnt den fremtidige åndelige hjertetransplantation, som omtales hos profeten Jeremias. Vi læser noget tilsvarende hos profeten Ezekiel i kapitel 36. Men her tales om to faser i Guds indgreb. For det første nævnes en *national genrejsning*: "Jeg vil hente jer fra folkene og samle jer fra alle landene og bringe jer til jeres eget land" (v.24). Dernæst en *åndelig genrejsning*: "Jeg giver jer min ånd i jeres indre, så I følger mine love og omhyggeligt holder mine bud" (v.27). Det er åbenbart nødvendigt, for at Israel endeligt kan varetage den opgave, som Gud har udvalgt nationen til.

Hvad er det så, der skal ske?

I GT siges det: "... over Davids hus og Jerusalems indbyggere vil jeg udgyde nådens og bønnens ånd, og de skal se hen til mig, ham de har gennemboret" (Zak 12,10). Det medfører en fornyelse og en renselse, som det siges efterfølgende fra kap.13,1. I NT siges det:

Samuel Roswall f. 1938
Tidl funktionschef i Skat. Prædikant
Tidl. formand for Ordet og Israel

”Der hviler forhærdelse over en del af Israel, indtil hedningerne fuldtalligt kommer ind; så skal hele Israel frelses” (Rom 11,25-26). Indtil det sker, har der været en del, jf. 11,5, som er frelst af Guds nåde i Kristus. (Vi kan jo her tænke på de messianske jøder i dag). Og Paulus arbejdede også for den gruppes vækst, jf. 11,14.

Men en dag bliver hele folket en frelst nation. Det sker, som han siger i v.26, idet ”befrieren kommer fra Zion”. Paulus’ henvisning til Es 59,19-21 viser, at der er tale om Jesu komme. At der er tale om *Jesu andet komme* fremgår for det første af, at Esajas-profetien taler om hans komme som noget voldsomt (en rivende flod, der drives frem af Herrens storm – svarende til at Jesus talte om sin genkomst *i magt og herlighed*). For det andet kan Paulus i Rom 11,26 ikke mene Jesu første komme, som jo var sket for længe siden, da han skrev Romerbrevet.

Både ud fra GT og NT kan vi altså se, at Israels omvendelse har sammenhæng med Jesu andet komme. Men kan en sådan genfødsel ske i et nu eller på utrolig kort tid? Den Paulus, som skrev om folkets omvendelse på den måde, kendte selv til, hvor pludseligt det skete, da han blev standset af Jesus – i et nu.

Når Israel får lov at indse, at Jesus virkelig er Israels Messias, og når Israels hjerte forvandles til at ville det, som Gud vil, så kan Israel på en ny måde tjene det, som var Guds formål med udvælgelsen.

Jamen, hvad er da Guds universelle mål? Det er at folkene skal kende Herren. ”Jorden skal fyldes med kundskab om Herrens herlighed, som vandet dækker havets bund” (Hab 2,14). Og Herren arbejder efter, at ”de fjerne øer venter på hans belæring” (Es 42,4).

Hele skaberværket lider. Og i Mellemøsten er vi vidne til, at Israel og den arabiske verden menneskeligt talt befinder sig en håbløs konfliktsituation, som fremmer had, død etc. Ingen seriøs

tænkning kan menneskeligt talt forestille sig en realistisk vej til en virkelig og retfærdig løsning.

Men så skal vi huske på, hvad der har været tilfældet i Israels historie og i øvrigt også gælder i det enkelte menneskes liv i forhold til Gud. Først når vores muligheder for et sandt forhold til Gud er udtømt, så åbner vi vejen for Guds mulighed. Først når verden har nået et klimaks i sit oprør mod og flugt fra Gud, så er vejen åbnet for Guds mulighed til at nå verden med den velsignelse, som han udvalgte Israel til at formidle.

Mon tæppet snart går for næste akt i Guds store frelseshistoriske drama?

En hyldest til det kristne fællesskab

AF BØRGE HAAHR ANDERSEN

.....

Jeg var til en halvtreds års fødselsdag for nylig. Ikke én af de fester i min kristelige inderkreds, hvor vi spiser lidt rigeligt, drikker absolut mådeholdende og ellers lytter til lange taler, der slutter med en opbyggelig pointe. Fødselaren er ganske vist trofast kirkegænger, men det er noget, hun er blevet i moden alder, og hendes familie og arbejdskolleger kan ikke beskyldes for at overrende kirken, og noget så eksotisk som et missionshus har de knap nok hørt om.

Det blev en eftermiddag, som i min erindring vil blive stående meget længe. Det skyldes fødselarens tale, hvor hun i det brogede selskab, hun havde samlet, fortalte om, hvad den lokale kirke var kommet til at betyde for hende. Hun citerede et vers fra en Grundtvig-salme: "Du, som har dig selv mig givet, lad i dig mig elske livet, så for dig kun hjertet banker, så kun du i mine tanker, er

den dybe sammenhæng", og tilføjede: "Det, som står her, er også blevet virkelighed for mig".

Hun begyndte at komme i kirken, fordi hun og hendes to piger havde boet i et meget muslimsk område. Derfor ville hun gerne, at de skulle lære deres egen grundkultur, altså kristendommen, at kende. Og så var der det ved den lokale kirke, at den kunne rumme Lasse, hendes multihandicappede søn, som ikke havde et sprog, men gav en del lyde fra sig under gudstjenesten. Der er ikke så mange fællesskaber, der kan rumme den slags mennesker, men det kunne kirken, og derfor følte hun sig velkommen. Jeg havde selvfølgelig håbet, at hun i forbifarten havde nævnt præstens prædikener som en årsag til, at hun kom i kirken! Men det var altså fællesskabet og rummeligheden, der blev fremhævet.

Af Børge Haahr Andersen f. 1956

Cand.teol. 1986. Rektor på Dansk Bibel-Institut.
 Forfatter til en række bøger. Senest er udkommet
Fra Slumstrup Mark til Paradis

Bedre end sit rygte

Fødselarens livshistorie har en pointe, som jeg gerne vil fremhæve. Næmlig at det fællesskab, der er i kirkemiljøer og missionshuscirkler, er langt bedre end sit rygte. I hele mit voksenliv har jeg hørt den ene beretning efter den anden om, hvor dårligt vi magter at realisere et godt og varmt fællesskab i kristne miljøer. Klikker, dømmesyge, smålighed, hykleri, farisæisme, overfladiskhed, kun for de vellykkede mv. er ord, som igen og igen er blevet brugt. Og som de syndere, vi er, har vi bøjet hovedet, skammet os, bedt om tilgivelse og tænkt: Det bliver nok aldrig bedre.

Det er jo sandt, at kristne fællesskaber kan være sådan. Men det er ikke hele sandheden, og spørgsmålet er, om vi i kirke- og missionshuscirkler kan blive så fokuseret på det kristne fællesskabs begrænsninger, at vi har mistet blikket for, at vi midt i vores ufuldkommenhed og skrøbelighed har et fællesskab, der er værd at sætte ord på og værne om.

Paulus havde et anderledes fokus. Han kunne ganske vist meget konkret revse sine menigheder, men kunne fremhæve menighedernes synlige "kærlighed til alle de hellige" og meget konkret fremhæve deres fællesskab og gode gerninger mod hinanden.

Et fællesskab i særklasse

Jeg har tænkt på det i forbindelse med mindesamvær ved begravelser. I storbyen udelades det ofte, og man nøjes med at sige farvel til hinanden på kirketrappen. Men er det én fra kirke- eller missionshusmiljøet, så tager man sig god tid til et ordentligt mindesamvær. Der sættes ord på sorgen, minderne og håbet, og der kommer nogle fællesskabskvaliteter til syne, som er anderledes end ved en "almindelig" begravelse. Jeg kunne nævne mange andre eksempler på, at det kristne fællesskab er i særklasse og

har en række kvaliteter. Det kommer ofte til udtryk i den måde, man behandler de syge, de ensomme, de uafrettede. Men også i graden af fortrolighed og medleven. Eller man flytter til en ny by eller egn og bliver modtaget som et medlem af familien i den lokale kirke eller det lokale missionshus, selv om man ikke kender en sjæl.

Lad mig nævne en anden fællesskabsfremmende faktor i de kristne miljøer. Det er, at fællessang fylder meget. Mange almindelige danskere er desværre blevet uvante med at synge, men samles man i kirke- eller missionshusmiljøet, så kommer der gang i salmetungerne.

Min pointe med at sige dette er ikke at sige, at gode fællesskaber ikke findes andre steder. Min pointe er heller ikke at sætte fokus på det kristne fællesskab for selve fællesskabets skyld. Det egentlige særpræg ved det kristne fællesskab er forholdet til Kristus og dermed den evighedsdimension, som gør selv det mest ufuldkomne kristne fællesskab til noget unikt.

Men min pointe er blot at sige, at det kristne fællesskab i kirke og missionshus er bedre end dets rygte. Når det er tilfældet, skyldes det, at Bibelen strør om sig med fællesskabsord, både når den formidler lov og evangelium. Og så tror vi jo som kristne på Helligånden og på Åndens frugter, som er kærlighed m.m. Vi skal ikke tro for småt om, hvad Guds ord og ånd kan gøre ved os og vores fællesskaber.

Motiveret af skyld eller af taknemlighed

AF CLAUS L. MUNK

.....

Under sin vandring mod Jerusalem fulgte han grænsen mellem Samaria og Galilæa. Da han var på vej ind i en landsby, mødte han ti spedalske; de blev stående langt fra ham og råbte: "Jesus, Mester, forbarm dig over os!" Da han så dem, sagde han: "Gå hen og bliv undersøgt af præsterne!" Og mens de var på vej derhen, blev de rene. Men én af dem vendte tilbage, da han så, at han var blevet helbredt. Han priste Gud med høj røst og kastede sig på sit ansigt for Jesu fødder og takkede ham; og det var en samaritaner. Jesus spurgte: "Var der ikke ti, der blev rene? Hvor er de ni? Er det kun denne fremmede, der er vendt tilbage for at give Gud æren?" Og han sagde til ham: "Stå op og gå herfra! Din tro har frelst dig." (Luk 17,11-19)

Ti mennesker i nød

Stakkels de ti spedalske mænd. De måtte leve et forhutlet liv uden for landsbyen og var allerede afskrevet af det øvrige samfund som levende døde.

Men en dag vendes der totalt op og ned på deres liv, fordi Jesus kommer forbi. Rygtet herom er åbenbart løbet i forvejen. Og de har også hørt, at denne Jesus kan helbrede håbløst syge. I hvert fald giver de sig til at råbe som på kommando, mens Jesus endnu var på lang afstand: "Jesus, Mester, forbarm dig over os!" –

Ja, hvor de dog trængte til, at Jesus forbarmede sig over dem! Tænk, hvor forandret alt ville blive, hvis Mesteren helbredte dem! Det ville være intet mindre end som at gå fra død til liv. De ville igen få en fremtid og blive ovenud lykkelige.

Ti mennesker bliver helbredt

Og sandelig, om ikke Mesteren reagerer positivt på disse uskønne og ulovlige råb om forbarmelse fra ti håbløst syge struber? (De skulle jo ifølge moseloven have råbt: "Uren, uren ...")

Uden tøven kommer det fra ham: "Gå hen og bliv undersøgt af præsterne!"

Og de spedalske er ikke sene til at humpe af sted. Og så sker

Derfor; Er vores kristelige holdning og adfærd et udtryk for god opdragelse – eller født ud af taknemlighed over Guds godhed og nåde?

det helt ufattelige, det komplet umulige, det ud over alle grænser fantastiske: Med ét er de blevet renset for deres spedalskhed.

Hvilken overraskelse! Deres største ønske er gået i opfyldelse. Det er en gave uden lige. De har fået livet tilbage.

To forskellige reaktioner på Guds godhed

Howdan reagerer man, når man ser på sine hænder, ser ned ad sine ben – og næppe tror sine egne øjne: at byldeerne og de væskende sår er væk, og i stedet for råddent kød er der rask og smidig hud?

Og vi kan tage os selv med: Hvordan reagerer vi i mødet med Guds mange gode gaver over vores liv – og når vi får den største gave: at gå over fra død til liv?

Det er spørgsmålet, som denne beretning rejser.

Man skulle vel have forventet, at de alle ti – i samme øjeblik det lyder fra den første: ”Oj! Se! Jeg er blevet helbredt!”, og de andre lynhurtigt konstaterer det samme om dem selv – på stedet var drejet rundt på hælen og i samlet flok marcheret tilbage for at takke ham, der havde givet dem livet tilbage. Men det var der altså kun én, der gjorde.

Var den ene bedre opdraget end de andre ni?

Vi tænker måske: Det var dog utroligt, at de ni led af en så udtalt mangel på opdragelse! Var der virkelig kun én, der var blevet ordentligt opdraget?

Men ser vi nærmere efter, er det nok ikke så meget spørgsmålet om god opdragelse, Jesus sætter fokus på, når han spørger: *Var der ikke ti, der blev rene? Hvor er de ni? Er det kun denne fremmede, der er vendt tilbage for at give Gud æren?*

Vist er det af stor værdi med god opdragelse og gode manerer

– på det menneskelige plan; men i gudsforholdet kan den slags nogle gange faktisk være en hæmsko.

Sagen er nemlig den, at den ene – et andenrangs menneske til samaritaner i jødernes øjne – vendte ikke om og kom tilbage, fordi han var godt opdraget. Når det kommer til stykket, var de ni vel egentlig bedre opdraget end samaritaneren, for de gjorde jo, hvad de havde fået besked på af Jesus: at de skulle gå hen og blive undersøgt af præsterne, sådan som i øvrigt også moseloven foreskrev. Så de gjorde både det, Jesus havde sagt, de skulle, og rettede sig, som god opdragelse også tilsiger, efter gældende regler – de fulgte så at sige formalia. Samaritaneren derimod gjorde i virkeligheden ikke, hvad han havde fået besked på, men fulgte en pludselig indskydelse om at vende om.

Og hvorfor egentlig? Jo, han blev så overvældet af taknemlighed, at han åbenbart glemte formaliteterne – eller i hvert fald udskød dem. Han måtte straks tilbage for at sige tak. Han *priste Gud med høj røst og kastede sig på sit ansigt for Jesu fødder og takkede ham*.

Dermed udtrykte han en vigtig erkendelse: Jeg skylder denne mand alt. Ham – Gud – tilhører æren! Det kommer før alt andet.

Hvad er vi motiveret af?

Samaritanerens reaktion og handlemåde var motiveret af taknemlighed. Derfor vendte han om. Det var de ni ikke. Derfor gik de videre for at blive undersøgt af præsterne, sådan som det var blevet sagt til dem. De lod sig så at sige styre af formalia.

Howdan med os? Hører vi til de velopdragne, dem med de gode manerer, der går op i formalia, og som derfor ikke kaster sig ud i noget ureglementeret for at sige Gud tak? Eller glemmer vi sammen med andenrangs mennesket fra Samaria tid og sted og

Claus L. Munk f. 1948

Missionsteologisk kandidat fra Fjellhaug Misjonshøgskole 1975. Prædikant i Luthersk Mission.

Tidligere landsungdomssekretær, missionskolelærer, forlagsleder og forlagsredaktør.

reagerer med umiddelbar overvældende taknemlighed?

Spurgt mere direkte: Udløser Guds ubegribelige godhed og nåde en overvældende taknemlighed i os, der fører os til omvendelse fra os selv og vores egen lovished? Eller går vi uberørte videre i livet, som om intet var hændt, fastlåste i formalia?

Amerikaneren Robert D. Brinsmead, en tidligere adventist, der på et tidspunkt selv oplevede evangeliets frigørende kraft, skriver: "For GT's troende var livet en takkens lovprisning for udfrielsen. Hans religion var en ihukommelsens og taknemlighedens religion. Alt, hvad han foretog sig var et udtryk for erindringen om Guds vældige handlinger og for hans taknemlighed for at være medindbefattet i frelseshistorien". Og videre: "Alt, hvad vi altså gør i offentlig og privat gudsdyrkelse, i individuel og social etik, bør udføres i den taknemlige lovprisnings ånd".

De gammeltestamentlige troende var med andre ord motiveret af taknemlighed over nåden.

Det er det samme, vi møder så stærkt hos Paulus: "Jeg takker ham, der har givet mig kraft, Kristus Jesus, vor Herre ..." (1 Tim 1,12). Og: "Af Guds nåde er jeg, hvad jeg er" (1 Kor 15,10).

Det modsatte af at være motiveret af taknemlighed over nåden er at være motiveret af skyld og frygt for straf.

Derfor: Er vores kristelige holdning og adfærd et udtryk for god opdragelse med skyld og straf som motiv – eller er den udtryk for, at et nyt liv er født ud af taknemlighed over Guds godhed og nåde?

Selvretfærdighedens krævementalitet eller troens taknemlighed

Det er afgørende vigtigt, at vi livet igennem fastholdes i samaritanerens taknemlighed over Guds godhed. Ellers ender vi uvægerligt med at følge de nis selvretfærdige tankegang og tager

de største gaver fra Gud som en selvfølge og bliver formelle og krævende i forhold til både Gud og mennesker.

Dette erkendte også kong David. Derfor øvede han sig i være taknemlig, sådan som det fx kommer til udtryk i Salme 103:

"Min sjæl, pris Herren,
alt i mig skal prise hans hellige navn.
Min sjæl, pris Herren,
glem ikke hans velgerninger!
Han tilgiver al din skyld,
helbreder alle dine sygdomme.
Han udfrier dit liv fra graven,
han kroner dig med godhed og barmhjertighed.
Han mætter dit liv med gode gaver,
du bliver ung igen som en ørn".

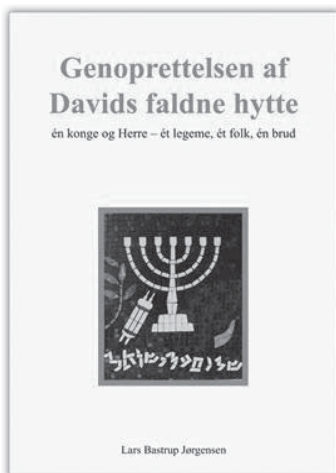
Frelst eller fortabt

At det netop var troens liv, der kom til udtryk, da samaritaneren forlod de andres selskab og begav sig tilbage til Jesus for at give Gud æren, fremgår af Jesu afsluttende konstatering: "Din tro har frelst dig".

De ord viser den afgørende forskel mellem samaritaneren og de ni andre. Samaritanerens taknemlighed og tilbedelse var tegn på, at han var blevet frelst – mens de ni andre midt i oplevelsen og nydelsen af Guds godhed dog på det dybere plan forblev uberørte og utaknemlige og dermed levede videre som ufrelste og fortabte.

Forfatteren; de troende folk uden for Guds folk Israel, må indlemmes i et fremtidigt, ikke bare åndeligt, men et fysisk nyt Israel under Guds herredømme.

AF BENT NIELSEN

Genoprettelsen af Davids faldne hytte

Lars Bastrup Jørgensen
Forlaget Kerem Shalom, 2009
240 sider, kr. 160,-

Bogen er skrevet af Lars Bastrup Jørgensen, der efter barndommen i et indremissionsk hjem, sprang over til Apostolsk kirke, inden han dannede menigheden Kerem Shalom (en vingård af fred) i Århus. Dette fællesskab holder sabbat-gudstjeneste om lørdagen og søger at overholde Torahen. (samlebetegnelse for de fem Mosebøger i Gammel Testamente).

Hovedformålet med bogen er angivet på side 11: "At fortælle om Guds fulde evangelium, som det fremtoner i omfang og styrke i Skriften. Heri er Israels skæbne og liv, hedningernes skæbne og liv, Torahen og Messias Yeshuas person og gerning vævet sammen i et smukt mønster med mange varianter. Guds fulde evangelium realiseres i Davids genoprettede hytte, hvor "David" er Messias Yeshua og "hytten" er Guds Israel".

Betegnelsen "Messias Yeshua" bruges i stedet for Jesus af nærmere beskrevne grunde i hele bogen, ligeså betegnelsen "Torahen". Udtrykket Davids faldne hytte kommer fra Amos 9,11 og ApG 15,16, der taler om tiden før Jesu genkomst.

Som supplement til titlen er der en undertitel: én konge og herre – ét legeme, et folk, én brud. Denne betegnelse er ikke tilfældig, idet forfatterens syn er, at de

troende folk uden for Guds folk Israel, må indlemmes i et fremtidigt, ikke bare åndeligt, men et fysisk nyt Israel under Guds herredømme.

I 10 indholdsfulde kapitler argumenterer Bastrup for dette syn ud fra Skriften på en meget engagerende og bibelindførende måde, der dog bærer præg af det, han går ind for.

Sammenhængen mellem Guds pagter, Israel og frelsen ved Messias Yeshua, al genoprettelses fundament, er godt beskrevet. Evangeliet om Jesus er primært givet til Israel, (side 36) ligesom det også omfatter en genrejsning af folket med løfte om evigt liv og en fysisk national genrejsning. Herved udelukkes dog ikke at frelsen gælder alle mennesker. Det kommer klart frem i bogen.

Bastrups ord på side 47: "Er man frelst er man en del af Guds Israel", er jeg noget spørgende over for.

Det længste kapitel har overskriften: Guds Torah. Dette kapitel læser jeg som et centralt kapitel i bogen.

Udtrykket Torah betyder belæring og instruktion mere end det betyder lov, siger Bastrup og mener, at mange kristne har et overvejende negativt syn på "Loven", og de mener, at Jesus har sat os fri af loven,

uden herved at gøre sig klart hvilke velsigelser Torahen indeholder.

Frelsen fås ikke ved loven, den fås alene gennem troen på Jesus (side 154). Torahen er ”nyttig som undervisning, bevis, vejledning og opdragelse i den retfærdighed, den troende af nåde har modtaget”(side 200). Jeg er enig.

Gælder Torahens bud stadig? Her siger Bastrup, at alle lovene i Torahen stadig er gældende, om end nogle er suspenderet i denne bestemte tidsperiode, vi lever i (side 198). Det forekommer mig lidt som en undvigemanøvre, men er givet ikke ment som sådan.

I bogens sidste kapitel er overskriften: Genoprettelsen. Her samler forfatteren genoprettelsen i syv punkter: Genoprettelse af den fortabte menneskehed, af Israel – fysisk og åndeligt, af Torahen, af det evige Messiasliv, af det individuelle Guds barn, af kærlighed, tro, tillid mm., og af fredsforholdet mellem Gud og mennesker og mennesker indbyrdes.

Bogen afsluttes med en gennemgang af de jødiske fester, hvorigennem Gud ”genopretter vores forståelse af hans arbejde

med genoprettelsen af Davids faldne hytte. Derved præsenteres vi også for hele evangeliets omfang og styrke”(side 234). Her er undertegnede heller ikke helt med, men læs selv bogen og tænk over det.

Der er en litteraturliste sidst i bogen.

Det er en noget usædvanlig bog, som giver mange tanker om, hvorledes Israel og verdens øvrige folk indgår i Guds frelsesplan og fremtid. I min gennemlæsning har jeg lært meget nyt.

Men jeg har spurgt mig selv: Er det rigtigt, som påstået af forfatteren, at moseloven indgår i Guds genoprettelse af denne verden, når den nye jord træder frem? Er det rigtigt at moseloven stadig er gældende i Guds menighed også i mange ydre forhold, der blev praktiseret i Israel.

Her synes jeg, at ordene i Hebræerbrevet 9,10, som jeg tolker som en afskaffelse af de jordiske forskrifter, overses, og i øvrigt savner jeg en dyberegående analyse af Hebræerbrevets ord om forholdet mellem den nye og den gamle pagt.

Bastrup argumenterer godt med udgangspunkt i skriften. Men når han bl.a. mener, at det bedste for den kristne me-

nighed er at praktisere de jødiske fester, tror jeg, han overfortolker Skriften.

Det hører med, at Lars Bastrup Jørgensen helt og fuldt forkynder frelsen i Jesus Kristus på en måde, der binder Jesu liv som jøde sammen med frelsen af alle folk. Det gøres i min optik på en meget dybdeborende måde. Den uforskyldte frelse lyser klart ud af bogen, på en måde som glædede mig meget.

Det er en bog for kristne, der selv er rod-fæstet i Bibelens ord. Med det udgangspunkt kan denne bog læses med stort udbytte.

Alex Dahl Karlsen; Det har gjort stort indtryk på mig, at bogen på en gang udstråler en klar bibelsk vejledning om homoseksuel praksis og samtidig møder menneskene med en stor respekt og kærlighed og indlevelse.

AF ALEX DAHL KARLSEN

Mine homoseksuelle venner

Ni kristne fortæller deres historie

Espen Ottosen

LogosMedia ism. Lohse, 2010

168 sider, kr. 199,95

Bogen er delt op i 12 kapitler, foruden en indledning og en afslutning. Bogen består af ni midterkapitler, som indeholder ni beretninger af mennesker, der fortæller deres historie om homoseksuel dragning. Disse ni beretninger er omgivet af et indledningskapitel, som ridser dagens debat og tidens holdningsmæssige klima til homoseksualitet op. Derudover indeholder bogens sidste to kapitler en bibelsk vejledning til emnet og et forsøg på at sætte vejledningen ind i nådens virkelighed. I denne syndens virkelighed er det nødvendigt at fastholde balancen mellem den klare bibelske vejledning, som nok er god og kærlig og omsorgsfuld, men da vi er de syndere, vi er, skal vi samtidig mindes om, at vi skal tilgive hinanden og bære over med hinanden. Og at homoseksualitet ikke er værre end andre synder. Ikke tilhører en særlig kategori.

Det er en bog, der har gjort dybt indtryk på mig. Jeg læste bogen på norsk, og har nu set den danske udgave, som er suppleret med to beretninger fra Danmark. Jeg er glad for, at LogosMedia har fået den udgivet.

Det har gjort stort indtryk på mig, at bogen på en gang udstråler en klar bibelsk vejledning om homoseksuel praksis og samtidig møder menneskene med en stor respekt og kærlighed og indlevelse. Det burde ikke være så specielt, at det er værd at notere i en boganmeldelse, men i denne syndefaldsprægede verden falder vi ofte i en af to grøfter: Vi er så forstående, at vi ser Guds bud og grænser som ukærlighed eller vi er optagede af Guds bud på en farisæisk måde, så vi ingen medlidenhed har med andre mennesker og fortrænger vores egen andel af syndefaldets virkelighed. I denne bog synes jeg, at både den bibelske vejledning og indlevelsen står tydeligt og klart.

Det har også har gjort indtryk på mig, at flere i bogen siger, at de ikke ønsker at defineres som homoseksuelle. Det er en del af deres personlighed, deres historie, men det er ikke det definerende for dem som personer. På samme måde som jeg da ikke har overvejet at præsentere mig selv som heteroseksuel, når jeg skal fortælle andre om, hvem jeg er. Sagt på en anden måde: Få de rette perspektiver ind – seksualite-

tens drejning i den ene eller anden retning definerer ikke hele personligheden. Derfor er bogens titel egentlig også uheldig (hvad bogens forfatter også selv indrømmer), men den udtrykker vel vores glæde ved at putte hinanden og os selv i veldefinerede og overskuelige kasser. Det gør livet og synden overskuelig og veldefineret. Derfor kan jeg godt lide, at bogen flere steder taler om homoseksuelt orienterede personer. Det fortæller, hvad vi taler om, og samtidig ER personerne ikke homoseksualitet. Det er blot en del af deres unikke personlighed og livshistorie.

Det har også gjort stort indtryk på mig, at flere i bogen siger, at syndens virkelighed betyder, at vi i virkeligheden alle har hver vores kampe og fristelser på det seksuelle område. Ingen af os har en ren seksualitet. Det fjerner fokus fra de homoseksuelt orienterede personer, som nogle særlige tilfælde, der er underlige, uforklarlige og svære at forholde sig til – og dermed nemt kan puttes i en eksotisk kasse. Med bogens vinkel bliver vi brødre og søstre med hver vores unikke udfordringer, kampe og tilgivelsesbehov på det seksuelle område. Det gør også, at alle kan få noget ud af at læse bogen. Ikke bare som en eksotisk rejse ind i en fremmed verden. Ikke bare

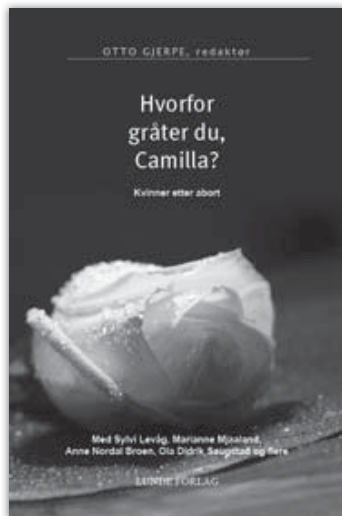
som en etik-bog om homoseksualitet, selv om den giver en klar og god bibelsk vejledning. Men som en bog, der hjælper dig og mig til at sættes vores seksualitet ind i en bibelsk ramme og som en bog, der sætter ord på manges hemmelige eller kendte smerter og nederlag eller skyld og skam. Derfor kan du måske også kende dig selv, selv om du ikke oplever nogen homoseksuel tiltrækning.

Det er en rigtig menneskebog, der taler sandt om menneskelivet, om synden og dens konsekvenser – ikke bare på det abstrakte plan, men også synden i de menneskelige relationer – og en rigtig nådebog, der i disse vidnesbyrd fortæller om det at høre til i Guds nåderige.

Tak til LogosMedia, fordi de udgiver bogen. Tak til Espen Ottosen for at skrive den og tak til jer ni, der står frem med jeres historie. I skal vide, at I også på den måde er til hjælp og velsignelse ind i Guds folk.

AF KERSTIN HOFFMANN

Om bogen; Det er oprørende læsning

Hvorfor gråter du, Camilla?

Kvinner etter abort

Otto Gjerpe (red)
Lunde Forlag, 2010
103 sider, NOK 150,-

Hvorfor er der ingen, der har fortalt os sandheden om abort? Sandheden om, hvad der sker med en, når man dræber sit eget barn? Det er det spørgsmål, der står tilbage for de mange kvinder, der har bidraget til bogen: *Hvorfor gråter du, Camilla?*

Psykiske følger efter abort er stadig et tabuiseret emne i vores del af verden. Den politiske korrekthed nedtoner alt, der kan problematisere den fri abort. Det gælder viden om barnet, dets egenart og selvstændighed; viden om den tilknytning, en mor får til sit barn, fra det øjeblik det bliver til; viden om, hvordan kvinder har det biologisk og følelsesmæssigt, når beslutningen om abort skal tages; viden om de mange, der kæmper med beslutningen bagefter, og hvad det gør ved følelseslivet at skulle leve med den sorg, skyld og skam, som de oplever. Konsekvensen af at tilbageholde denne viden er, at der heller ikke er nogen, der fortæller disse kvinder, hvordan de får hjælp!

Bogen består af en lang række kortere og længere bidrag. Der er beretninger fra kvinder, der selv har fået en abort og oplevet rædslen – at fortryde bittert bagefter og stå lammet og alene med det. Der er artikler fra psykologer, speciallæger

og terapeuter, der har oplevet at kæmpe ensomt på hver sin faglige slagmark for netop disse kvinder – ikke tørre faglige artikler, men dybt personlige og hjertevarme beskrivelser af et emne, verden ikke gider høre om.

Det er oprørende læsning. Det, der foregår lige uden for vores dør, er jo blot en ny form for kvindeundertrykkelse, og som en af bidragsyderne skriver: ". nu, hvor vi igen bliver dukket ned i al jeres ligegyldighed, med al vores smerte bagefter, fysisk, psykisk, åndeligt eller det hele på en gang, hvor er I nu?"

Ja, hvor er vi?

Men får vi gjort op med abortrædslerne, og redder vi nogen børn ved at få anerkendt kvinders behov for hjælp efter abort? Ser man ikke blot for sig et ekstra serviceled i abortindustrien med en yderligere forhærdelse af vores samfund til følge?

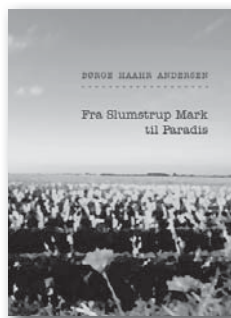
Denne problematik er slet ikke aktuel i denne bog. Der fremføres en stærk tro på, at sandheden om barnet og sandheden om kvindens lidelser efter en abort ikke kan efterlade plads til forsvar for abort. Denne tro ville jeg ønske, jeg turde dele.

Til gengæld taler enkelte bidrag klart om dette, at det gælder for abortramte, som

for alle os andre, at den eneste vej til helbredelse og oprejsning for den nedbrudte er erkendelse af skyld og modtagelse af tilgivelse.

Hvorfor gråter du, Camilla? bærer præg af at være en artikelsamling. Artiklerne er, for de flestes vedkommende, skrevet til andre medier, og bogen fremstår derfor ikke som en homogen helhed. Men det er i dette tilfælde en styrke, der bidrager til bogens autenticitet.

Bogen er skrevet på et meget letlæst norsk, og den kan varmt anbefales!

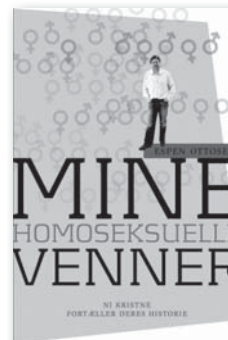

148 sider – Kr. 199,95

Fra Slumstrup mark til Paradis

Af rektor ved Dansk Bibel Institut, Børge Haahr Andersen

Levende og personlige fortællinger med dybde og humor, som peger på Jesus Kristus som vejen til Paradis! En inspirerende fortsættelse af bogen Femogtyve tønder land nordvest for Paradis.

168 sider – Kr. 199,95

Mine homoseksuelle venner

Af Espen Ottosen

En udfordrende bog om et følsomt og aktuelt emne.

Interviews med homoseksuelle kristne, som mener, at et homoseksuelt samliv strider imod Guds vilje. Fortællinger om menneskers liv og følelser - om at føle sig klemt blandt kristne og foragtet i homoseksuelle miljøer.

Telefon 4820 7690
logosmedia@d1m.dk
www.logosmedia.dk

Køb bøgerne på www.logosmedia.dk

Udgiver

Luthersk Mission
Industrivænget 40
3400 Hillerød
Bladnr. 47700

lm

LUTHERSK MISSION

budskabet